

Volharding

2

Wereld Aids
Dag

5

Oogsttijd

6

Zielenheil

9

Pilgrim-
fathers

10

Zicht op het Heil

Slechts met 30 aanwezigen kerkdiensten organiseren, dat dat niet meevalt is duidelijk. Zeker nu de kerstperiode aanbreekt. Vooral het samen zingen van bekende en vertrouwde liederen biedt troost en houvast in donkere tijden. Maar massale samenzang zit er niet in dit jaar. De kans op besmetting is te groot.

DOOR DS. ARJEN VAN
DER SPEK, ZWARTSLUIS

Hoe ging het vroeger dan? En dan bedoel ik heel vroeger in de tijd van de 13^e en 14^e eeuw? Men wist toen nog niet zoveel van allerlei soorten ziekten, maar men had al wel begrepen dat bepaalde ziekten zeer besmettelijk waren. Ter bestrijding van die ziekten trof men draconische maatregelen.

Hagioscoop

In Italië werd een pestepidemie bestreden door hele dorpen af te grendelen en soms ook door huizen dicht te metselen met de mensen die al ziek waren er nog in. Of mensen werden naar de bekende leprozenkolonies gestuurd. Ook bij een vermoeden van ziekte werd het advies gegeven: blijf thuis! Maar dat zou betekenen dat mensen verstoken zouden blijven van het heil. Want in de RK traditie van die dagen was de Eucharistie waarin de transsubstantiatie van het brood en de wijn werd beleiden, noodzakelijk waren voor het krijgen van het heil. Om leproleiders en andere zieken de gelegenheid te bieden om toch

IN ITALIË WERD EEN PESTEPIDEMIE
BESTREDEN DOOR HELE DORPEN
AF TE GRENDELEN EN SOMS OOK
DOOR HUIZEN DICHT TE METSELEN
MET DE MENSEN DIE ZIEK WAREN
ER NOG IN

Net als nu waren ook vroeger kerken, gedwongen door omstandigheden, zeer creatief om mensen de mogelijkheid te bieden zicht te krijgen op het heil

zicht te hebben op het heil, werd er in de muur van het altaar in de kerk een kijkgat gemaakt op het heil: een Hagio (heil, heilig) Scoop (kijker). Dus als het brood omhoog geheven werd en de wijn gedronken door de priester, dan konden zieken op afstand daarnaar kijken en er toch deel aan verkrijgen. In latere eeuwen zijn de Hagioscopen dichtgemetseld, al is deze in sommige kerken nog wel te zien, zoals in meerdere oude Groninger kerken als ook in de Schildkerk in Rijssen.

Creatief

Nu ga ik de online kerkdiensten niet direct vergelijken met de Hagioscoop van vroeger, alsof we slechts door de onlinedienst zicht krijgen op het heil. Immers, we kunnen de Heer ook ontmoeten in de stilte van ons hart.

Maar waar het me wel om gaat is dit: ook toen al waren kerken, gedwongen door de omstandigheden, zeer creatief om mensen de mogelijkheid te bieden om zicht te krijgen op het heil. Hoe zou er gereageerd zijn geweest toen de eerste priester had opgemerkt: zullen we een gat in de muur maken zodat leproleiders mee

kunnen kijken op veilige afstand? Zou iedereen meteen enthousiast zijn geweest of zou er geroepen zijn: "Dat hebben we nog nooit gedaan, dus nu ook niet hoor, een gat in de muur van het altaar? Het moet niet gekker worden!"

We gaan op weg naar Kerst en het is te hopen dat we als kerken de mogelijkheden aangrijpen om mensen op een geheel nieuwe manier zicht te geven op de pure boodschap van Heil, Redding in Jezus. En dat begint met een bezinning op de vraag: wat is nu voor jou zo heilig in het Kerstevangelie dat je dat graag wilt laten zien?

Commentaar

Wat is waar?

DOOR ESTHER DE
VEGT, KERKELIJK WER-
KER, VRIES

Wanneer is iets waar? Wetenschappelijk gezien zou je zeggen dat iets wat onderzocht en bewezen is en als feit boven water komt, waar is. En alles wat voor waar gehouden wordt, wordt altijd weer getoetst ter controle. Gevoelsmatig gezien kun je zeggen dat iets wat jij beléeft als waar, voor jou waarheid is. Of dat je iets niet durft te zeggen, want als je het hardop zegt, is het zo wáár. Je kunt met meer mensen dezelfde situatie meemaken, maar allen een andere versie van de gebeurtenis ervaren. Wat is dan de waarheid? Of is dat niet zo makkelijk te zeggen? De laatste tijd lijken er, als het om waarheid over corona gaat, twee kampen te ontstaan. Aan de ene kant complotdenkers en aan de andere kant mensen die vertrouwen op wat experts zeggen. Polarisatie ten top. Een bijbelse waarde is het zoeken naar eenheid, ondanks verschillen. Daar schrijft bijvoorbeeld Paulus over in zijn brief aan de Efeziërs. Eenheid in verscheidenheid. Een mooi streven, maar bij polarisatie is men gericht op het trekken van de mensen uit het midden naar de eigen kant, en niet op eenheid. Hoe kunnen we dan toch eenheid zoeken en vinden? Dat begint met luisteren. Welke verhalen, waarden en angsten zitten er achter iemands overtuiging? Daar zou het gesprek over moeten gaan. En lukt het dan nog niet om verbinding te krijgen, dan moeten we het toch met elkaar zien uit te houden. Waarheid of niet, dat is volgens mij in elk geval een bijbelse opdracht.

Nog geen abonnee?

MAAK
SNEL
KENNIS!

Zie achterpagina

Leerhuis geeft inzicht in Hebreeuwse teksten

Er komen steeds meer vertalingen van de Bijbel. Eén van de problemen daarbij is dat de oorspronkelijke Hebreeuwse taal en betekenis soms verloren kunnen gaan. Joods Leerhuis wil de originele taal weer laten spreken. Als basis worden de interpretaties van rabbijnen en teksten uit de Tenach en de Talmud gebruikt. Meer info: tel. 0570-616611.

Dinsdag 24 november, 19.30 uur, Deventer, Eddy Hil-
lesum Centrum, Roggestraat 3, € 7

Unity0528 dienst in Hogeveen

Unity0528 is een interkerkelijk initiatief dat verschillende kerken samenbrengt met als doel God te zoeken en Hem te aanbidden. De organisatie: "Corona is geen bedreiging voor God en de kerk, maar een nieuwe kans. Het verlossingsplan van Jezus gaat door." Reserveren voor de dienst kan via www.24-7hogeveen.nl

Zondag 29 november, 15.00 uur (inloop 14.00 uur),
Hogeveen, Het Activum, Sportveldenweg 2

De ramen in 'n Oalen Griezen

De gebrandschilderde ramen van de Hellendoornse kerk zijn vormgegeven door kunstenaar Jan Schoemaker uit Oldenzaal. Sinds de ingrijpende restauratie in de jaren zestig kunnen mensen genieten van de bijbelse 'raamvertellingen'. Dhr. P. Janse was geschiedenisleraar aan christelijke scholengemeenschap Reggesteyn en duikt, samen met de aanwezigen, in het leven van de kunstenaar.

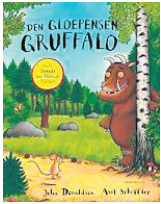
Donderdag 3 december, 20.00 uur, Hellendoorn,
de Leerkamer, Jacob Kapteynstraat 2

Mislukte grap Sinterklaasjournaal

Dominee Het Lam uit Harderwijk zag het dorpie 'Kruisigem' voorbijkomen op het Sinterklaasjournaal. Hij schreef de NPO: 'Eerst drong het niet tot me door, maar toen het herhaald werd en een crucifix in beeld kwam, begon ik te begrijpen dat het echt de bedoeling is om grappig te doen over de kruisiging van Jezus.' Ook de Bond tegen het Vloeken berichtte de NPO dat ze niet amused zijn.

Gruffalo in Drents en Twents

Het begon allemaal als 1 april-grap. Kinderboekenuitgeverij Lemniscaat liet weten dat het wereldberoemde boek De Gruffalo van Juliana Donaldson in het Rotterdams was vertaald... Het liep uit de hand, de bestellingen stroomden binnen. Daarom verscheen het boek over de muis die bescherming zoekt in diverse Nederlandse en Vlaamse dialecten. Maar dan in het écht. Herman Finkers zorgde voor de Twentstalige en zanger Daniël Lohues voor de Drentse versie.

Bestellingen en (gratis) audio-opnamen:
www.lemniscaat.nl/de-gruffalo

Kerst-cd 's Elly & Rikkert en Stef Bos

De Protestantse Kerk wil mensen op toegankelijke wijze bekend maken met de christelijke betekenis van Kerst. Daarom heeft zij liedjes van Elly & Rikkert uitgebracht over hoop, verbinding en feest. 'Kijk, het wordt licht' legt de relatie tussen kinderen die het kerstfeest vieren in Nederland en kinderen in een Grieks vluchtelingenkamp.

Bestellen: www.daaromkerst.nl, gratis.
Grote oplage voor scholen of kerken: € 2,50 per stuk.

Nieuwe vertaling van de Bijbel komt eraan

Volgend najaar verschijnt de nieuwe versie van de Nieuwe Bijbelvertaling uit 2004. Volgens directeur Rieuwerd Buitenwerf van het Nederlands en Vlaams Bijbelgenootschap is De NBV21 een verbeterde versie mede dankzij duizenden reacties van lezers. De uitgave brengt bijbellezers dicht bij de bron. Ook komen 'eerbiedshoofdletters' terug in persoonlijke voornaamwoorden die verwijzen naar God, Jezus en de Heilige Geest.

Informatie, intekenen en gratis NBV21-editie van het vakblad Met Andere Woorden: www.nbv21.nl

Parochie sluit zes kerken

De Pancratiusparochie in Tubbergen en omstreken sluit zes van de negen parochiekerken tussen nu en 2025. Alleen de dorpskerken van Mariaparochie en Geesteren en de basiliek in Tubbergen blijven open. Oorzaak van de sluiting is de slechte financiële situatie, afkalvend vrijwilligersbestand en teruglopend kerkbezoek. Ook de parochie Heilig Kruis in Salland (Raalte en omgeving) onttrekt zeven kerken aan de eredienst.

Bron: RTV Oost

Volharding

Alles wat vroeger is geschreven, is geschreven om ons te onderwijzen, opdat wij door te volharden en door troost te putten uit de Schriften zouden blijven hopen.

- Romeinen 15:4

DOOR DS. HENDRI PAP, VOLLENHOVE

Als kind zat ik op een muziekvereniging genaamd 'de Volharding'. Bijzonder was het om 's nacht in de stegen van Kampen kerstliederen te spelen. Nog steeds geniet ik van de aangrijpend eerlijke klank van de koperblazers, juist in de nacht. Als was het een klinkklare bevestiging van de woorden van Jesaja: Troost, troost, mijn volk!

Roeien

Als ik het woord volharden en volharding zou moeten uitlegen dan schiet mij een woord en beeld van Kierkegaard te binnen.

'Iemand die roeit keert het doel waar hij naar toe werkt de rug toe. Het geloof keert het eeuwig de rug toe, juist om het vandaag bij zich te hebben.'

Zien waar het heen gaat

Mijn vader had vroeger een punter. Als kinderen mochten we met hem varen op de IJssel. Tegen de stroom in kon dat een heel gevecht zijn voor mijn vader, want hij moest roeien. Opmerkelijk is het, dat

ZONDER HET DOEL TE ZIEN;
MAAR DOOR TE LETTEN
OP HET SPOOR DAT JE ACHTER LAAT,
BLIJF JE OP KOERS.

je anders dan bij het fietsen of autorijden, niet te veel naar je doel moet kijken. Een roeier kijkt naar de plek waar hij vandaan komt. Ruggelings zit hij

naar de plek van bestemming, zo je wilt de veilige haven. Het lijkt op de hoop en volharding van ons geloof. Wij willen graag zien waar het heen gaat, het koninkrijk der hemelen.

Bidden én werken

Als ik roei op de Beulakerwiede, kijk ik steeds om, maar verlies daardoor ook vaak vaart en koers. Mijn vader kon in een rechte lijn roeien zonder om te kijken. Twee dingen waren daarbij van belang. Hij roeide met de beide riemen die hij had. Als je aan één spaan blijft trekken draai je in rondjes (in het geloof: bidden én werken). Daarbij keek hij naar het spoor dat in het water, een paar tel, zichtbaar was.

Kijken naar het spoor

De apostel leert ons om niet te vaak onze nek om te draaien en de roeispanten slap in het water te houden, botweg zegt hij ons: 'Hoop die gezien wordt, is geen hoop!' (Romeinen 8:24). Koers houdt je in het geloof door te kijken naar het spoor van de oude Schriften: en steeds opnieuw recht en gerechtigheid te doen, zoals de krachtige lange slagen van beide roeispanten van de punter in het water. Elke slag heeft zin, brengt ons dichterbij God.

Op koers blijven

Zonder het doel te zien; maar door te letten op het spoor dat je achter laat, blijf je op koers. In psalm 23 klinkt het even-

Als je bij het roeien aan één spaan blijft trekken draai je in rondjes

De lessen en voorbeelden van het voorgeslacht

DOOR DS. PIETER
BOOMSMA,
AMSTERDAM

'Voor altijd in ons hart'. 'We zullen haar nooit vergeten'. Vergis ik me, of zijn het goedbedoelde voornemens, gedaan in een opwelling, vlak na een overlijden? In veel kerken worden de leden, die in het voorbijgerekte jaar zijn overleden, dit weekend herdacht. Andere protestantse kerken deden dat op 1 november, vooruitlopend op Allerzielen dat een dag later viel. Misschien zal ook hier of daar nog worden vastgehouden aan Oudejaarsavond.

Gedenken is mijns inziens een heel goede - zelfs noodzakelijke - zaak. Zij, die ons zijn voorgedaan, hebben ons ook het nodige nagelaten. Dat moeten we misschien wel aanpassen, maar niet loslaten - de

lessen en voorbeelden van ons voorgeslacht. Maar 'voor altijd' en 'nooit' zijn grote woorden. Lukt zo iets? Het joodse gebruik om een steentje te leggen op het graf van een overledene is een zinvol iets. Het zegt en toont dat die persoon niet 'weg' is, maar in herinnering blijft.

Op de begraafplaats in Nijverdal is zo'n 'besteend' graf. De Joodse vrouw, die daar is begraven, heb ik gekend en zal ik ook niet zomaar vergeten. In het verzorgingshuis waar zij woonde, heeft ze ooit al zingend een dansje voor mij gedaan. Kostelijk was dat. Het lied en de dans hadden te maken met het Poerimfeest. De redding van volk door Ester en de ondergang van Haman. Een redding, die nog altijd jaarlijks wordt

WAT WEET JE VAN JE (VOOR)OUDERS.
WIE WAREN HET, HOE WAREN ZIJ, WAT
BETEKENDE HET GELOOF VOOR HEN?
WAT KAN IK VAN HEN LEREN EN WAT
ZOU IK WILLEN VERMIJDEN?

gevierd, terwijl de aanleiding er voor zich afspeelde rond 475 voor Christus. Met andere woorden: sommige gebeurtenissen uit het verleden zijn te ingrijpend om ooit te vergeten. Maar onder ons is het niet zo gebruikelijk om 'de les van de geschiedenis' te leren. Ook niet - vermoed ik - die van onze gezins- of familiegeschiedenis. Nogal eens heb ik van mijn kinderen te horen gekregen dat mijn mening of idee 'niet van deze tijd' was. Zij bedoelden het zeker niet als compliment, maar ik heb het zelf soms wel als zodanig ervaren. Wie zich laat meeslepen immers

door alles wat nieuw, van 'deze tijd' is, raakt al snel ontworteld. Plakken aan het verleden is ook niet de bedoeling, maar de les van het verleden, zoals het voorbeeld van ouders en grootouders, zou

wel telkens weer overwogen moeten worden. Of we willen of niet, we staan op de schouders van ons voorgeslacht - met alle fouten en goede zaken in hun karakters en daden.

Daarom: de beloftes waar dit stukje mee begon zijn uitdrukkingen van betrokkenheid, van liefde en vragen om een vervolg. Hoe 'organiseer' je dat? Dat je echt zo nu en dan even stil staat om jezelf de vraag te stellen wat je weet van je (voor)ouders. Wie waren het, hoe waren zij, wat betekende het geloof voor hen? Wat kan ik van hen leren en wat zou ik willen vermijden? Of denk je dat je daar nooit achter komt? Probeer het maar eens, vraag rond.

Of de overledenen nu wel of niet zondag a.s. genoemd worden. Ik nodig uit tot een gedachtenis-oefening.

Via deze rubriek, met nieuws uit de protestantse kerken in Drenthe, Overijssel en Flevoland, worden wekelijks duizenden lezers geïnformeerd over het kerkelijk leven in de eigen regio. Aan het plaatsen van gemeenteberichten zijn geen kosten verbonden. Alleen digitaal aangeboden informatie wordt opgenomen en zo lang er voldoende ruimte is. Meer info via Henriëtte Gerfen, tel.: 0546 - 577475, e-mail: henriette@topic-cc.nl

Drenthe

AALDEN

Contactpersoon: Kerkstraat 16, 7854 PG Aalden tel. 0591-371538
Kerkdienst 22 nov.: GK Gees 14.30 ds. B. Breunesse. **Organist:** Irma Zuur. **Collecten:** PKN Pastoraat.
Kerkdienst 29 nov.: GK Aalden 10.00 ds. B. Breunesse. **Organist:** Mans Kuipers. **Collecte:** kerk.

BOVENSMILDE

Onderstaande diensten zijn ook te volgen op: <https://kerkdienstgemist.nl/stations/1394-PGBovensmilde>
Aanmelden kerkdienst. Voor vrijdagavond 20.00 uur via e-mail: kerkbovensmilde@gmail.com of tel./whatsapp 06-30125900.
Kerkdienst 22 nov.: 10.00 ds. S. Kits. Voleindingszondag. **Organist:** Johanna Vos. **Paaskaars aansteken:** Manon v/d Hoek. **Collecten:** 1. Pastoraat. 2. Pastoraat. Bij de uitgang: eredienst. **Knd.:** Leonie Blomsma. **Oppas:** indien nodig aanwezig.
Kerkdienst 29 nov.: 10.00 ds. S. Kits. **Organist:** Wim Boer. **Adventskaars aansteken:** Emma Koning. **Collecten:** 1. Kerk in Actie-Kinderen in de knel. 2. Pastoraat. Bij de uitgang: eredienst. **Knd.:** Stijntje de Ruiter. **Oppas:** indien nodig aanwezig.
Op zondag 22 nov. gedenken wij onze geliefden die bij God zijn. De blad 'ren vallen, vallen als van ver als sterven in de hemel verre gaarden; ze vallen met ontkenkende gebaren. En in de nachten valt de zware aarde de eenzaamheid in, weg van elke ster. Wij allen vallen. Deze hand hier valt. En welke je ook ziet: het is in alle. En toch Eén is er die dit vallen oneindig zacht in handen houdt. De enige zekerheid die we hebben, is dat we sterven. In de maand november gedenken we dat we sterfelijk zijn, we gedenken onze geliefde overledenen. 'Eeuwigheidszondag' zeggen we ook wel, of 'Zondag van de Vol-einding'. We gedenken dat ons leven eindig is en toch niet. Want we geloven dat we eeuwig leven bij God. Dat is geen zekerheid, maar een geloof, te weten: de zekerheid van het geloof. Als ik naar buiten kijk, zie ik veel bladeren, nog aan de bomen, in alle tinten rood, oranje, geel en bruin, maar meer nog op de grond, bladeren verschrompeld, bruin, kapot, vergaan. En ik denk: zo zijn wij mensen, kleurrijk, maar als het erop aankomt allemaal bladeren met een bruiner wordend randje. Het leven heeft namelijk een bruin randje: we worden elke dag ouder, ieder van ons kan elk moment ziek worden, een ongeluk krijgen, doodgaan. Ja, dat is de zekerheid van het leven. Niet leuk, maar wel waar. Een ongemakkelijke waarheid die mij helpt te leven, ja echt! Want niemand weet hoe laat het is, je weet nooit hoeveel tijd je nog gegeven is. Of je nu jong bent of oud.

'Memento mori', gedenk te sterven. Bladeren zijn we, met een steeds bruiner wordend randje, of we worden zomaar in onze bloei van de boom gescheurd. En daarna? Dat weet niemand. Maar in de kerk geloven en belijden we dat er een doorgang is. Zoals Jezus door de dood is heengegaan en leeft, zo zullen wij door de dood heengaan en leven. Een hoopvol, troostend geloof, dat helpt te leven en weet van sterven, omdat er 'eeuwig leven' is. Eén zondag in het jaar nemen we bewust de tijd om de namen te noemen van hen die het afgelopen (kerkelijk) jaar zijn overleden in onze geloofsgemeenschap. Eén zondag in het jaar om ook voor onszelf in herinnering te roepen wie we missen in eigen familie- en vriendenkring. Dit jaar kunnen we maar met weinigen in de kerkdienst aanwezig zijn. We noemen de namen van de mensen die zijn overleden en dit jaar zijn dat (gelukkig) niet veel. Er wordt een kaars voor hen aangestoken. Familie van de overledenen die we gedenken is uitgenodigd deze dienst bij te wonen en als zij willen zelf de kaars aan te steken op het moment waarop de naam van hun dierbare wordt genoemd. Ook zal er een kaars worden aangestoken voor alle mensen niet bij name genoemd. We willen hen gedenken in het licht van Jezus Christus, onze Heer, die door het duister van de dood is heengegaan en het heeft overwonnen. We gedenken de overledenen op de drempel van Advent, begin van het nieuwe kerkelijk jaar, om daarmee te zeggen: mét hen richten wij ons op de toekomst, waarvan wij geloven dat God alles nieuw zal maken. De dood is het einde niet. Het leven begint opnieuw... eeuwig leven.
Zondag 1 nov. was het weer de jaarlijkse zendingszondag. Wij hebben een mooie Z.W.O. dienst meegemaakt. De dienst stond in het teken van delen, wat met name nu erg actueel is. Mw. Margriet Wijnveen gaf een uitleg over de besteding van de bijdrage van de vorige dienstenmarkt, en dhr. Jan Hazenberg gaf een voorlichting over het doel van de huidige dienstenmarkt voor Stg. een Druppel. Inmiddels is er een bedrag van € 2.535 opgebracht voor Stg. een Druppel waarvan reeds € 2.500 is overgemaakt die gebruikt wordt voor directe hulpverlening op de Molukken. Aangezien het project dienstenmarkt steeds voor de duur van 2 jaar wordt vastgesteld hebben we nog een jaar te gaan. Giften voor de dienstenmarkt, Stg. een Druppel kunnen overgemaakt worden op de rek. v/d Diaconie Prot. Gem. Bovensmilde rek.-nr.: NL43RABO0373736401 o.v.v. Dienstenmarkt 2020. Iedereen alvast hartelijk bedankt.
Help Actie Kerkbalans. Het thema voor de komende actie luidt 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'. We willen ook deze keer samen met u, de gever, een folder maken. Onze vraag aan u is: Waarom geeft u voor de Prot. Gem. Bovensmilde? Een ant-

woord in een of 2 zinnen is voldoende. Een aantal antwoorden willen we met een passende foto presenteren in de folder om de Actie Kerkbalans 2021 te ondersteunen. Helpt u mee? Uw antwoorden kunt u schriftelijk voor en na de kerkdienst inleveren in de kerk, mailen naar Renate Nagelhout, renateherben@hotmail.com of inleveren bij Jeanet Hasslacher, Dopheide 59. Graag vermelden of u uw naam erbij wilt hebben of liever niet. Alvast bedankt voor uw medewerking!
Diaconale aardappelen. Op 8 nov. was weer de jaarlijkse aardappel-rooiactie v/d Diaconie voor de voedselbank Midden Drenthe. Dit jaar was Marco Eleveld op de Jonkerswijk gevraagd om voor ons de aardappelen te verbouwen. Onder bijzonder mooie weersomstandigheden konden we oogsten en weer een iets grotere opbrengst dan vorig jaar. Om 8.30 uur lagen de 15 vrijwilligers al op de knieën en om 9.45 uur en waren alle aardappelen al in de kratjes. 160 kratjes en 15 plastic zakken vol, weer een iets grotere opbrengst dan vorig jaar. Het blijft een wonder dat met 100 kg. pootgoed er dik 1.800 kg. aardappelen geoogst kunnen worden. Met de hulp van Kees Smit zijn aardappelrooimachine en van Jakob Smit is het al bijna routine en alles in een plezierige sfeer. Enerzijds jammer dat dit soort acties nog steeds nodig zijn, maar als Diaconie een geweldige manier om dienstbaar bezig te zijn, want we doen het samen. Diaconaat is niet alleen het opvolgen van geboden, het is ook gewoon leuk om binnen en buiten de kerkmuren bezig te zijn voor de ander. Hopelijk komt dat ook tot uiting in de beamerfilmpje dat Alje Offereins heeft gemaakt. We mogen dankbaar terug kijken op deze geslaagde actie in 2020. Iedereen die op welke wijze ook heeft meegewerkt aan dit mooie resultaat wordt enorm bedankt.

COEVORDEN

Contactpersoon: mw. J. Kramer-Gossen, Eendrachtstr. 27, 7742 VJ Coevorden, tel. 0524-512538
I.v.m. de maatregelen betreffende het coronavirus worden onderstaande diensten uitgezonden via internet. Op de website: <http://pkncoevorden.nl> vindt u meer informatie en een directe link naar deze uitzendingen. Ook kunnen deze diensten door 30 gemeenteleden bezocht worden. Voor het bezoeken van de diensten moet u zich van tevoren aanmelden via het e-mailadres: stadskerk@pkncoevorden.nl of reserveringsingelkerk@pkncoevorden.nl
Kerkdienst 22 nov.: Singelkerk 10.00 ds. H. Kauffmann-Schaap. Laatste zondag v/h jaar. **Organist:** Jan Kamphuis.
Kerkdienst 29 nov.: Stads-kerk 10.00 ds. J. Lambers-Niers. **Organist:** Ronald Ijmker.

KLAZIENAVEEN

Contactpersoon: mw. G. Velzing-Hessels, Noorderkeerkring 6 b,

7891 CX Klazienaveen, tel. 0591-312007

Op zondag 22 nov. gedenken we in de Eben Haezer-kerk de gemeenteleden die het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden. De dienst begint om 10.00 uur en is te beluisteren via Kerkomroep Klazienaveen.
Op zondag 29 nov. volgen we de dienst vanuit de Kerk in Erica. **Voorganger:** dhr. B. Broers. Deze dienst begint om 9.30 uur en is te beluisteren via kerkomroep Erica.

NIEUW-AMSTERDAM/VEENOORD

Contactpersoon: Noorderkerk, mw. G. Visser-Rigtering, Aletta Jacobsstr. 70, 7844 PB Veenoord, tel 0591-553482
Kerkdienst 22 nov.: 10.00 ds. E. v/d Meulen. Gedachtenisdienst. **O.v.d.:** mw. J. Feijen. **Organist:** dhr. H. Kroeze. **Zangers:** leden Cantorij. **Koster:** dhr. A. Engberts. **Camera:** Harold/ Roald. **Bediening beamer:** Arjan Kuik. **Bloemendienst:** fam. Naber.
Kerkdienst 29 nov.: 10.00 ds. J. Kooistra, Dwingeloo. **O.v.d.:** mw. L. Masselink. **Pianist:** mw. W. Misker. **Zangers:** leden Cantorij. **Koster:** R. Visser. **Camera:** Harold/Roald. **Bediening beamer:** Eppo Velzing. **Bloemendienst:** fam. A. Baan.
De diensten zijn online via kerkomroep.nl Dit alles onder voorbehoud en volgens de regels van het RIVM.

SCHOONOORD

Kerkdienst 22 nov.: De Wijn-gaard 9.30 ds. A. Hekman, Assen. Het is de laatste zondag v/h kerkelijk jaar en we herdenken hen die in het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden. **Collecten:** 1. Kerk. 2. Diaconie. **Knd.:** alle groepen. De kinderen gaan direct naar hun eigen dienst in De Rank.
Kerkdienst 29 nov.: De Wijn-gaard 9.30 da. de Kok, Wilsum. **Collecten:** 1. Kinderen in de knel (Kerk in actie). 2. kerk. **Knd.:** geen. **Oppas:** aanwezig.
De kopij voor de Zandloper moet maandag 23 nov. worden ingeleverd.

Overijssel

DAARLE

Contactpersoon: mw. W. Reefhuis, scriba, Watertorenweg 15, 7688 PX Daarle
Vanwege het nieuwe advies vanuit de overheid zal het aantal aanmeldingen voor de diensten voorlopig liggen op maximaal 30 per dienst, tevens is het advies om bij het binnenkomen en verlaten van de kerk een mondkapje te dragen. Het is verplicht om voor de kerkdiensten te reserveren. Dit kunt u doen via <https://reserveren.gerefdaarle.nl>. Hier is ook meteen zichtbaar hoeveel plaatsen nog beschikbaar zijn. Indien u niet over de mogelijkheid van online reserveren beschikt kunt u gebruik maken van de mogelijkheid om u telefonisch aan te melden (0546-697101).
Kerkdiensten 22 nov.: 9.30 ds. B. Heusinkveld. Bediening H. Doop aan Jinte Bosch. **15.00** ds. E. Prins. **Organisten:** dhr. G. Diepeveen en dhr. L. v/d Schootbrugge. **Knd.:** Jaëlle Valk (1, 2, 3); 9.30 uur: Erna Immink (7, 8).

Oppas: Marieke Immink, Jaëlle Valk. **Bloemen bezorgen:** Janny Bosch.
Kerkdiensten 29 nov.: 9.30 ds. L. Kramer. **15.00** ds. H. Paas. **Organisten:** dhr. H. Valk en dhr. R. Roelofs.

DEDEMSVAART

Contactpersoon: dhr. W. Jongbloed, Mendelssohnstr. 8, 7701 TS Dedemsvaart, tel. 0523-613642
Kerkdiensten 22 nov.: VDK 9.30 ds. J. Zondag. **O.v.d.:** Riny van Faassen. **Organist:** Nico Aalberts. **Lector:** Piet van Kesteren. **Koster:** Henk Zomer. **De Antenne 11.00** ds. E. Wisselink. **O.v.d.:** Johan Tinholt. **Lector:** Wim Jongbloed. **Koster:** Bert en Ina ten Brinke. **VDK 19.00** ds. J. Zondag. **O.v.d.:** Aleijenne Beumer. **Organist:** Freddy Bruins. **Koster:** Henk Zomer.
Op deze eeuwigheidszondag worden de overledenen van het afgelopen kerkelijk jaar in alle 3 de diensten herdacht.
Kerkdiensten 29 nov.: VDK 10.30 ds. E. Wisselink. EigenwijZz-dienst. **O.v.d.:** Marieke Vogelzang. **Lector:** Rolien Menzo. **Koster:** Henk Zomer. **19.00** ds. E. Wisselink. **O.v.d.:** Corry Buit. **Organist:** Nico Aalberts. **Koster:** Henk Zomer.
Kinderkerk: 22 nov.: groep 1 t/m 8.
Collecten. 22 nov.: PKW. Bij de uitgang: Hospice; 29 nov.: PKW. Bij de uitgang: KIA Oekraïne.

Oppas. 22 nov.: Eline Grol en Michelle Breukelman; 29 nov.: Mirthe Schuurhuis en Marjan van Garderen.
Zieken. De Nieuwe Wever, De Kalendarij 15, 7776 XW Slagharren: mw. G. ter Haar Pothof, De Tjalk 13.
Clara Feyoena Heem, Rheezerweg 73, 7771 TD Hardenberg: dhr. A. Kroezen, Gentiaanst. 8, afd. Herstel en Revalidatie, unit 1; mw. Schuurman Baars, Rozenheim 36; dhr. B. Prinsen, Anne-moonstr. 17; mw. H. Eggink-Logtenberg, Revalidatie Unit 2, k. 18. Medisch Spectrum Twente, Postbus 50.000, 7500 KA Enschede: dhr. A. Dunnewind, De Aalschol-ver 17, afd. E4, k. 73.
Saxenburgh Medisch Centrum, Jan Weitzkampaan 4a 7772SE Hardenberg: mw. Gerrits, Vivaldi 37.

Aanmelden kerkdiensten. M.i.v. heden worden er elke zondag nog 2 diensten gehouden waarbij telkens maximaal 30 bezoekers welkom zijn. Dit heeft ook gevolgen voor het aanmelden voor de diensten. 1. Bij voorkeur meldt u zich aan via de site bit.ly/371OsK7: velen van u maken daar al gebruik van en daar zijn we erg blij mee! 2. Lukt het u niet zich aan te melden bij de site dan mag u ook een mail sturen naar aanmeldendiensten@pkn-dedemsvaart.nl. Vermeld daarbij ook altijd uw tel.-nr. en u mag ook met ons bellen. In beide gevallen zetten wij u naam in hetzelfde systeem als waar u zich digitaal aanmeldt. 3. Op dinsdag of woensdag geven wij het programma opdracht om 30 mensen te selecteren die digitaal of via de telefoon worden uitgenodigd de dienst bij te wonen. Mocht de dienst bij te wonen. Mocht

NIEUWS VOOR HET GZ?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
 Gratis plaatsing!

Vervolg van pagina 3

er onvoldoende respons zijn dan benaderen we nieuwe mensen. Krijgt u geen mailtje of telefoon-tje dan zijn alle 30 zitplaatsen voor de diensten van die zondag bezet. Vragen? Neem gerust contact met ons op! Bert ten Brinke/Henk Zomer.

DEN HAM

Contactpersoon: dhr. G. Prenger, De Mute 61, 7683XT Den Ham, tel. 0546-671747, gprenger@cai-way.nl

Kerkdiensten 22 nov.: 10.00 ds. R. van Hornsveld. **O.v.d.:** groep D. **Collecten:** 1. Jeugdwerk. 2. Alg. kerkelijke arbeid. 3. Kerk. **Knd.:** geen. **HK 19.00** ds. K. Hazeleger, Ommen. Gez. dienst. **Collecten:** 1. De Herberg. 2. Kerkrentmeesters. 3. Jeugdwerk.

Kerkdiensten 29 nov.: 10.00 ds. R. Van Hornsveld. Gezinsdienst. Voorber. H.A. **19.00** ds. M. Bos, Daarlerveen. **Zieken.** Br. J. Oldegbers, Magerweg 38, die alvleesklier kanker heeft, is in afwachting van de uitslag. Daaruit moet blijken of een operatie mogelijk is. Een spannende tijd voor hem en zijn gezin. De Here zij met hen.

We leven ook mee met de fam. Blekkenhorst-Reimink van de Magielshoek 2. Arjan heeft al langere tijd een hersentumor en heeft vorige week van de artsen te horen gekregen dat hij is uitbehandeld. Een groot verdriet voor

hen, hun kinderen en familie. De Here geve kracht en troost in de tijd die komen gaat. Onze God ontferme zich over allen die kampen met ziekte, zorgen, moeiten en angsten. 'Ik ben met je, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld'. (Matteüs 28: 20) In Christus verbonden.

Jubileum. Afgelopen september mochten wij ons 50-jarig huwelijksjubileum vieren en gedenken. Dit samen met onze kinderen en kleinkinderen en burens, maar ook met de gemeente. Veel felicitaties mochten wij ontvangen, in de vorm van bloemen, kaarten en telefoontjes. Hiervoor wij u allen onze hartelijke en welgemeende dank overbrengen: Dank u wel. De dank aan u wordt overstegen door de dank aan onze God en Here, die ons gegeven heeft, dat wij dit samen mochten beleven! Hartelijke groet van Jannie en Freek Dalvoorde.

HARDENBERG

Kerkdiensten Hóftekerk live te volgen. Ga naar onze website www.pknhardenbergheemse.nl. Veel kijk- en luisterplezier, en een gezegende dienst!

De actie Kerkbalans is in volle gang. Maar die zal door corona anders gaan dan we gewend zijn. Er zal minder contact (halen en brengen van enveloppen) kunnen zijn. Daarom we de oproep aan gemeenteleden om hun e-mailadres door te geven aan het kerkelijk bureau (kerkelijkbureau@pknhardenbergheemse.nl), zodat

we voor actie kerkbalans hier ook gebruik van kunnen maken. Geef, wanneer u de informatie van actie kerkbalans via de mail wilt ontvangen, uw e-mailadres (incl. uw naam en adres) door. Er zit nog een ander voordeel aan. Wanneer u via de mail informatie van actie kerkbalans ontvangt dan kunt u met een eenvoudige link ook reageren. Uw toezegging wordt dan ook automatisch verwerkt en dat voorkomt veel administratieve handelingen op het kerkelijk bureau, dat door corona ook al beperkt bezet kan zijn. Alvast bedankt voor uw medewerking!

Solidariteitskas. De collectie die afgelopen jaar is gehouden voor de Solidariteitskas heeft ruim 42.000 opgebracht. Deze is door PKN Nederland ingesteld vanuit de gedachte dat gemeenten elkaar helpen en ondersteunen om levendig en krachtig in de wereld te staan. Kerken uit het hele land dragen een vast bedrag van € 5 per belijdend lid bij. Onze bijdrage is € 22.000. Het bedrag dat overblijft, dit jaar is dat € 20.000, is bestemd voor onze eigen gemeente. Namens het CvK bedankt voor uw bijdrage! Henk Dogger, penningmeester.

De actie voor de Voedselbank, die wij 5 nov. om 12.00 uur hebben afgesloten, heeft maar liefst 75 volle kratten aan boodschappen opgeleverd. Een opbrengst waar je blij en dankbaar van wordt! Nu de inbreng van de supermarkten terugloopt bij de Voedselbank en jaarlijkse acties

niet kunnen doorgaan i.v.m. corona, heeft het Platform van Kerken Hardenberg het initiatief genomen om bezoekers van de 'Open Kerk' de gelegenheid te geven boodschappen ook de komende weken te blijven inleveren in de Hóftekerk. Uiteraard is dit geen verplichting; mensen kunnen de 'Open Kerk' blijven bezoeken van maandag t/m zaterdag van 10.00-12.00 uur, met of zonder boodschappen. Blijft u meedoen aan deze actie? Alle artikelen zijn welkom! Zo blijven de gezamenlijke kerkende Voedselbank ondersteunen in deze coronatijd, waarin steeds meer mensen gebruik moeten maken van deze voorziening

LUTTEN/SLAGHAREN

Videodienst. U kunt deze dienst volgen via de website www.kerkomroep.nl daar zoekt u de Kruiskerk in Lutten op en kunt u online of achteraf meekijken. Geest van hierboven, leer ons geloven. Hopen, liefhebben door uw kracht. Gezang 477.

Kerkdienst 22 nov.: Kruiskerk 9.30 ds. J. Post. Eeuwigheidszondag. Gez. dienst.

Zieken. Br. Gerrit Prenger, Tottenhamstr. 48, 7701 BN Dedemsvaart, ligt nog in het ziekenhuis van Hardenberg. We wensen de zieken en hun familie Gods kracht en nabijheid toe.

Jarig. Mw. J. Reurink-Veneman, Middenweg 6, 7798 CP Collendoorn, 16-11-1935.

Mw. J. Broekhuis, Wolfweg 28,

7777 RK Schuinesloot, 18-11-1948.

Dhr. A. Sloots, Gramsberger State 2, 7783 AZ Gramsbergen, 20-11-1935.

Mw. Z. de Lange-Kelder, Ahornstr. 10, 7775 BS Lutten, 20-11-1937.

Mw. J. van der Meer-Wildeboer, Zwarte Dijk 20, 7775 PB Lutten, 20-11-1946.

Mw. T. van Hell-Brus, Kromhofsweg 6, 7796 HK Heemerveen, 21-11-1945.

Dhr. R. Veltink, Anerweg Zuid 35, 7775 AN Lutten, 20-11-1941.

Eeuwigheidszondag. 22 nov. is het Eeuwigheidszondag. Het is dan mogelijk om tijdens de kerkdienst een waxinelichtje aan te steken voor iemand die men moet missen – korter of langer geleden. Het waxinelichtje wordt ontstoken aan het Licht van de Paaskaars als teken dat hun geliefde niet is vergeten. Als u wilt dat wij een waxinelichtje aansteken ter herinnering aan iemand die u mist, dan is dat mogelijk. Dat kunt u doorgeven aan één van de scriba's. Deze dienst zal in familiekerk gehouden worden.

MARIËNBERG

Contactpersoon: mw. Jeannet Visser-Hesselink, Ds. P. H. Wolfertstraat 35, 7692 AH Mariënborg, tel. 0523-235724, e-mail j.visser.hesselink@gmail.com

Kerkdienst 22 nov.: Eeuwigheidszondag 9.30 ds. A. de

Lees verder op pagina 7

Advertenties

KerstsPECIAL

om uit te delen

deel uit

- op straat •
- in je buurt •
- via je kerk •
- aan je collega's •
- overal gewoon •

BESTEL NU!

maandbladreveil.nl
vanaf 10 exemplaren
€0,75 p/st
excl. verzending

**wakker en waaks
kritisch en betrokken**
maandbladreveil.nl

**KWALITEIT
ZONDER
COMPROMIS**

VAN DER GRAAF BV PRODUCTENT VAN:

- "G.V." TROMMELMOTOREN
- "G.V." FRIKTIKOPPELINGEN
- "G.V." TANDWIELKASTEN

Tel.: 0527-241441
Fax: 0527-241488
info@vandergraafpte.nl
www.vandergraafpte.nl

Van der Graaf
Power Transmission Equipment

**TOE AAN
EEN NIEUWE
SITE VOOR
UW KERK?**

Prat eens vrijblijvend
met de makers van het
Gezamenlijk Zondagsblad.

Bel of mail met Ygerne ten Brinke: 0546-577475 of ygerne@topic-cc.nl

1 december Wereld Aids Dag

Strijden tegen niet één, maar twee epidemieën

Met de wereldwijde corona-epidemie zouden we bijna vergeten dat de wereld nog steeds bedreigd wordt door die andere epidemie, van hiv en aids.

DOOR DS. KO HEKMAN, ASSEN

Wereldwijd zijn ruim 38 miljoen mensen besmet met hiv. Jaarlijks komen daar een kleine twee miljoen besmettingen bij. Elk jaar overlijden ongeveer een miljoen mensen aan de gevolgen van aids.

Coronacrisis en Aids

In ons land kunnen we hiv bestrijden met medicijnen. Man kan nog gewoon naar de apotheek fietsen om zijn hiv-remmers te halen. Hoe anders is de situatie voor miljoenen andere mensen met hiv. Vanwege dat nieuwe virus dat alles omgooide... Ineens hebben door de coronacrisis mensen met hiv in veel landen geen toegang meer tot medicijnen. En geen werk, dus geen eten. We hebben te strijden niet tegen één, maar twee epidemieën. Corona en aids vormen een levensgevaarlijke combinatie. Vooral de lockdowns hebben

rampzalige gevolgen voor de miljoenen mensen en kinderen die wereldwijd leven met hiv.

Afrika

Afrika is het meest getroffen continent met 26 miljoen hiv-besmette inwoners. Ze kunnen niet naar de kliniek omdat het openbaar vervoer is stilgelegd, zoals in Oeganda. In Kenia en Zimbabwe lijden kinderen met hiv honger. Zonder goede voeding werkt hun hiv-medicatie niet. En dan ligt aids alsnog op de loer.

Noodfonds

Aidsfonds zet zich er voor in dat deze mensen hun medicijnen krij-

gen. In april is een speciaal noodfonds opgericht. Hiermee kunnen de hulpverleners van het Aidsfonds hiv-remmers per (motor) fiets bij mensen thuis bezorgen, voedselpakketten uitdelen en mondkapjes regelen voor de lokale zorgmedewerkers.

Van deze crisis hebben we één ding geleerd: we moeten er zijn voor elkaar. De Verenigde Naties berekenden dat als we niks doen, de komende jaren weer evenveel mensen aan aids overlijden als tijdens de hoogtijdagen van die epidemie.

NL 37 INGB 0000 0089 57 t.n.v. Aidsfonds Amsterdam

column

Geloofs-opvoeding

DOOR DS. JACOLINE BATENBURG, HOOGEVEEN

Afgelopen maand gaf het Nederlands Bijbel Genootschap het magazine Goud uit. Een tijdschrift over geloofsopvoeding. Ik ben benieuwd, want ik vind dat altijd een ingewikkeld onderwerp. Wat is het geheim van een goede geloofsopvoeding? Het magazine valt door de bus op een dag dat mijn zoon-tje thuis is. Hij is verdiept in een spel met zijn auto's. De huiskamer vult zich met een grote file blauwe, rode en groene auto's. Af en toe komt hij er een brengen en vertelt me met steeds langere omhalen welke kleur hij heeft en hoe hard hij kan rijden.

Ik doe een poging tot lezen en sla het magazine open bij een verhaal uit de babybijbel. Tot mijn verbazing staken direct de autogeluiden en heb ik een kind dat geïnteresseerd over mijn schouder meekijkt. De pagina toont een afbeelding in zwart en wit. Onder de afbeelding staat in een rijmversie beschreven welk verhaal we zien. Het verhaal van de kinderen die bij Jezus willen komen. Ritmisch vertellen de zinnen hoe de kinderen door volwassenen worden tegengehouden en daarna hoe Jezus ze toch welkom heet. De boodschap: zij begrijpen er meer van. Mijn dreumes staat weer bij de salontafel met twee auto's. Ik sla de bladzijde om. Voor ik er erg in heb is hij terug, kijkend over mijn schouder. Hij onderbreekt mijn lezen door wild naar het plaatje te wijzen: "Pappa!" roept hij. Ik kijk hem aan. "Wat bedoel je?" Hij kijkt mij niet begrijpend aan en herhaalt: "Pappa!" en wijst nu direct op de Jezusfiguur die

MISSCHIEF WORDEN KIND EN OUDERS DOOR ELKAAR OPGEOVOED.

een kind liefdevol bij zich neemt om hem te zegenen. Ik wil hem verbeteren, begin mijn zin al met "Dat zou je denken hè?", maar dan onderbreek ik mezelf. Misschien begrijpt deze eenjarige meer dan ik hem kan uitleggen. Hoe de liefde van Jezus als liefde van een Vader is bijvoorbeeld. Er over doorpraten hoeft niet, de file vraagt weer aandacht.

Later die dag zitten we aan tafel. Mijn man is nog in de keuken en roept dat onze zoon alvast mag beginnen. Ik houd hem een hapje voor, maar de zoon weigert. Hij schudt nee, en doet zijn handen samen: eerst bidden. Dat doen we. "Pappa?" zegt hij, en houdt zijn mond dicht, tot zijn vader ook zit. Als we compleet zijn, bidden we opnieuw. Daarna gaat zijn bord helemaal leeg. Het geheim van geloofsopvoeding, begint me te dagen. Misschien worden kind en ouders door elkaar opgevoed.

lezers schrijven

Staphorst (1)

Van huis uit, nu reeds meer dan 60 jaar, lees ik het kerkblad. Ik vind het jammer, dat het steeds moeilijker wordt dit blad te blijven uitgeven. Echter de afgelopen week, nr. 5091, toen ik het negatieve commentaar las van één van uw redacteurs, nl. ds. A. Hekman, had ik de neiging direct ons lidmaatschap op te zeggen. Het stukje van ds. Pieter Boomsma en 'Geknipt' op pag. 6, over hetzelfde onderwerp, hebben mij daar tot op heden van weerhouden. Het onderwerp betreft het kerkbezoek tijdens deze corona-periode in de kerk in Staphorst. Onze in Assen woonachtige redacteur laat zich, zonder op de omstandigheden in te gaan, meeslepen door het getal 600, dat groots wordt gebracht door nieuwsmedia, die liever zien dat de kerk vandaag in plaats van morgen zou verdwijnen. Ds. Hekman eindigt zijn commentaar met 'hopelijk wint het verstand'. Ik hoop dat dit laatste ook bij hem wint. Als hij zich niet zo ongenueanceerd had laten meeslepen, maar onderzoek had gedaan, had hij geweten, dat in Staphorst naar gelang van de grootte van de gebouwen, een goed ventilatiesysteem en de voorgeschreven 1½ meter het fundament onder zijn commentaar totaal ontbrak. Naar mijn mening mocht men op dat moment zingen, of dat verstandig is, kan ik niet beoordelen maar ik zou het afraden.

Dat ds. Hekman op deze ongefundeerde wijze commentaar levert op Staphorst irriteert mij, en dat hij daarnaast niet afblijft van de geloofsbeleving van de kerkenraadsvoorzitter in Opheusden, enkel op grond van de volksgezondheid die volgens hem in het geding is, mag niet als je de omstandigheden niet motiveert dan met genoemde algemene kreten. Om zijn standpunt nog eens goed te verduidelijken schrijft hij: "De weg naar de eeuwigheid hoeven we niet te plaveien met zieken en doden als gevolg van onverantwoord gedrag van Godgelovigen". Waar slaat dit op? Is ds.

Hekman ervan op de hoogte dat ten gevolge van genoemde kerkdiensten en uitspraken veel zieken en doden zijn gevallen? Hoe kun je dit schrijven? Precies hetzelfde, een eindje verderop in het commentaar: "Een gedrag als in Staphorst voortvloeiend uit een bepaalde visie op God en zijn regering, is een gevaar voor de volksgezondheid." Bah, wat een walgelijke poging om medegelovigen, die zich aan de voorgeschreven regels houden, maar met een andere geloofsbeleving dan de commentator, neer te zetten als onverantwoorde mensen. Heeft dit niet te maken met vooroordeel? Dat ds. Hekman zich stort op kerkelijk Staphorst en de gereformeerde gemeente in Opheusden is een teken. Waarom worden wij zo gemakkelijk en veelal kritiekloos meegesleept in wat het nieuws brengt? Waar zijn de onderzochte feiten en omstandigheden? Wie brengt dit bericht en waarom? Misschien wil Hekman zich deze vragen eens stellen. Ik heb gearzeld dit stuk te schrijven. Het laat me echter niet los en ik kan er niet bij, dat predikanten zich op een dergelijke wijze laten gaan. In plaats van opbouwen, breken ze naar mijn mening de kerk van binnenuit af. Het antwoord van uw redactie tegemoet ziend, verblijf ik met hoogachting voor de meesten van u.

H.J. GEBBEN, ASSEN

Geachte heer Gebben,

Allereerst eerst dank voor uw reactie op mijn commentaar van 25 oktober. Geweldig dat u al meer dan 60 jaar het kerkblad leest. Ongetwijfeld zult u gemerkt hebben dat verschillende visies en meningen niet altijd overeenkomen met die van de lezers. Dat is immers ook niet de bedoeling. Het kerkblad wil naast informatie bijdragen aan meningsvorming over wat speelt in kerk en samenleving. Met ruimte en respect voor ieders standpunt. Natuurlijk gaat het er niet om de kerk af te breken, integendeel. De rubriek 'Commentaar' gaat als column in op actualiteiten en op wat de auteur bezighoudt. Een column mag dan eenzijdig zijn, onvol-

ledig, uitdagend, prikkelend, de lezer uitnodigend tot een eigen oordeel, daaraan ruimte gevend, mensen met andere visie niet uitsluitend, niet veroordelend. Wel de vinger leggend bij zere plekken. Dat men zich in bedoelde kerken wel aan de coronamaatregelen heeft gehouden was mij bekend. Aanvankelijk had ik dat neergeschreven, maar later geschrapt wegens ruimtegebrek. Jammer achteraf. Wij kennen scheiding van kerk en staat, de een mag niet over de ander heersen, zich niet bemoeien met elkaars zaken en organisatie. Van daar dat de overheid de kerken niet kan verplichten zich te houden aan de gegeven regels of adviezen. Het is aan de kerken zelf daarvan op een verstandige manier gebruik van te maken. De meeste kerken leggen zich dan ook vergaande beperkingen op. Met pijn in het hart omdat kerkleden zoveel moeten missen. Begrijpelijk. Waar het mij om gaat, is dat ook al beweegt men zich binnen de coronaregels, met voorbijgaan aan het aangereikt maximum kerkgangers, men ongewild anderen buiten de kerk in gevaar kan brengen. En wat moeten mensen buiten de kerk dan denken van het gedrag van de kerken? Geloofsbeleving zal een rol spelen. Dat moeten we respecteren, ieder is vrij zijn geloof op eigen manier te beleven, zolang hij zijn medemens daarmee geen kwaad doet. Met respect voor ieders geloofsbeleving is nog niet gezegd dat daarmee alle gedrag geaccepteerd mag worden. We zijn met z'n allen verantwoordelijk voor onszelf en medemensen. Ik hoop dat u mijn gevoelens aanvoelt en dat u met genoegens ons kerkblad blijft lezen. Met hartelijke broedergroet, A. HEKMAN

Staphorst (2)

Afgelopen vrijdag vielen er twee tijdschriften in de brievenbus. Gezamenlijk Zondagsblad en confessioneel Credo. Alle twee op de voorpagina handelend over Staphorst, met een zo verschillende strekking. De pen van Hekman was in gal gedoopt. De visie op God vanuit de kerk in Staphorst is een gevaar voor de volksgezondheid, hoe kun je het bedenken.

Hij schrijft klakkeloos over wat de sensatiejournalisten schrijven. Het ware beter geweest dat hij eerst het artikel van zijn collega uit Amsterdam had gelezen. Het heeft ons doen besluiten om na meer dan 30 jaar ons abonnement per 31 december op te zeggen.

JAN EN LENI V.D. BOSCH

Allereerst dank voor uw aandacht voor mijn commentaar. De achterliggende gedachte van mijn commentaar is dat onze visie op God, en onze geloofsbeleving uitwerking en gevolgen kunnen hebben op ons praktisch gedrag. Dit kan positief en negatief uitpakken. En ook dan kunnen we daar verschillend tegenaan kijken. Overigens verwijst ik naar mijn reactie hierboven. Vriendelijke groet, A. HEKMAN

Wat ik mis (1)

In GZ van 8 november schreef Gerrit Kraa over wat hij mist in de kerk, met name als het gaat om de muzikale invulling van de onlinediensten.

Beste Gerrit, Ik/wij kunnen je woorden/pleidooi helemaal onderschrijven voor de oude liederen in de kerk inclusief het orgelspel. Tenenkrommend - en zonder emoties - moet ik soms wel eens het 'moderne' geluid aanhoren. Het is het weglopen uit zo'n ruimte/kerk wel waard.

FAMILIE ELDERS, GEES

Wat ik mis (2)

Ik reageer even op het stukje van Gerrit Kraa in het laatste nummer van het zondagsblad. Dit is me namelijk uit het hart gegrepen, zijn visie op muziek in de kerk. Hopen op betere tijden!? Gisteren op de landelijke diaconale dag die digitaal te volgen, werd het geheel opgeluisterd met liederen van Sela en van nog een duo in de stijl die Kraa beschrijft. Gelukkig kun je thuis dan weglopen. Hier laat ik het maar even bij. Overigens lees ik uw blad met plezier. Het doet met denken aan het Hervormd Zondagsblad uit mijn jeugd, uit de ring Vollenhove.

NIES MUIS

PWG De Weide Hoogeveen, diaken en actief in de werkgroep liturgie en in de cantori

RTV-tips

Zaterdag 21 november

Max | NPO2 | 18.50

Max Maakt Mogelijk

Op het platteland van Moldavië hebben ouderen overal een tekort aan. Maar het meest essentiële namelijk eten ontbrak bij alle 40 ouderen in het rotsachtige dorpje Rogojeni.

Zondag 22 november

EO | NPO2 | 11.00

BEAM Kerkdienst

BEAM is het jongerenwerk van de EO, dat je wil inspireren om te groeien in je geloof en te leven vanuit het voorbeeld van Jezus.

Maandag 23 november

KRO-NCRV | NPO1 | 21.20

Spoorloos

In 2003 ontmoette Robert zijn Griekse biologische moeder éénmalig en kortstondig in Athene. Nu wil hij op zoek naar zijn vader.

Dinsdag 24 november

MAX | NPO1 | 17.10

Tijd voor Max

Deze uitzending staat volledig in het teken van spierziekten. In Nederland heeft 1 op de 80 mensen een spierziekte.

Donderdag 26 november

KRO-NCRV | NPO2 | 22.55

Bruce

Ex-gedetineerde Bruce (27) probeert zijn leven op te pakken na een periode van 14 jaar internaat en detentie. Zijn jeugd was gevuld met drugs, criminaliteit en geweld.

Vrijdag 27 november

KRO-NCRV | NPO1 | 16.35

Serenade van Stef

Stef ontmoet de Maastrichtse Astrid. Zij is tot aan haar nek verlamd door de MS. Wat is haar geheim? "Door mijn ziekte weet ik beter wat ik wil. En dat bevalt mij heel goed", aldus Astrid.

Zaterdag 28 november

MAX | NPO2 | 18.50

Max Maakt Mogelijk

Voor de wens van Annemarie uit Aalsmeer krijgt Jan Slagter hulp van niemand minder dan prof. mr. Pieter van Vollenhoven. Annemarie is veel alleen en door een moeilijke jeugd heeft ze weinig contact met haar familie.

Zondag 29 november

EO | NPO2 | 11.00

BEAM Kerkdienst

BEAM is het jongerenwerk van de EO, dat je wil inspireren om te groeien in je geloof en te leven vanuit het voorbeeld van Jezus.

Maandag 30 november

KRO-NCRV | NPO2 | 00.10

World on fire

Terwijl duizenden mensen het door nazi's bezette België ontvluchten, gaan Harry, Stan en de rest van hun eenheid op weg naar Duinkerken. In Berlijn loopt Hilda Rossler nog steeds gevaar.

Oogsttijd

DOOR WILLEMKE
WIERINGA, WIERDEN

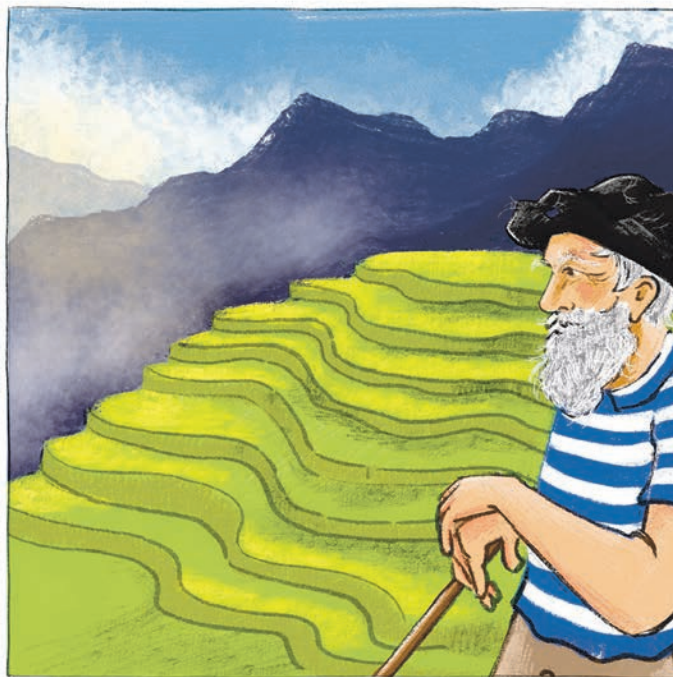
Kent u die oude zendingsman? Ik maakte lang geleden kennis met een stukje van zijn levensverhaal. Zijn naam staat niet vermeld in de kronieken van mijn herinnering, zelfs zijn jaartallen niet. En toch doemt hij vaak voor me op, lopend door de rijstvelden van Thailand. Met een onverzorgde witte baard en een versleten zwarte hoed die hem moet beschermen tegen de Zuidoost-Aziatische tropenzone. Eenzaam, oud en terneergeslagen. Als jonge man was hij naar Thailand gekomen met maar één missie: het zaad van het evangelie zaaien. Nu hij oud was geworden, moest hij concluderen dat hij niet één gemeente had kunnen stichten en nooit één bekeerling had gezien.

Tegenwoordig loopt die oude zending weer regelmatig door mijn beeld, vooral als ik denk aan onze kerken die lijden onder de wurggreep van corona. Hoe moet dit ooit weer goed komen? Welke digitale capriolen moeten we nog meer uit gaan halen om

gelovigen en ongelovigen te kunnen bereiken met Gods Woord?

Het kwam niet direct in mij op dat God zelf zijn kerk bouwt. Ik had beter kunnen weten. Dit is waarom...

Een tijdje geleden - de coronateugels waren even wat losser

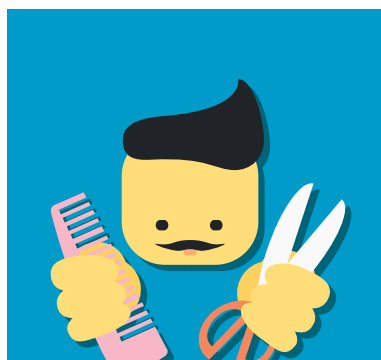
Illustratie: Hester Nijhoff

kocht hij een Bijbel in Gewone Taal en nu wil hij het wel van de daken roepen: "Mensen, het is echt waar."

Wat later hoorde ik voorganger Jurjen ten Brinke op radio 5 vertellen over een moslima, die via via over hem gehoord had. Ze belde hem in de auto toen hij met zijn kinderen terugkwam van de tandarts. Ze was in geestelijke nood: God hoorde haar gebeden niet. Ten einde raad klopte ze aan bij hem, een christen. Kon hij haar de weg naar God wijzen? Samen zijn ze toen in mobiel gebed gegaan, in de auto, met een paar doodstille kinderen op de achterbank.

Jazeker, God werkt zelf aan zijn kerk. Hij wist ook van het vruchteloze leven van de oude zending in Thailand. Maar dat verhaal was nog niet uit. Na zijn dood nam een andere zending zijn plaats in en verkondigde het evangelie op de plekken waar zijn voorganger zo moeizaam gearbeid had. De ene na de andere Thai werd christen en diverse gemeenten werden gesticht. Pas toen waren de velden wit en was het voor God blijkbaar oogsttijd.

Willemke Wieringa laat u meeleven met dagelijkse voorvallen in haar familie met vijf kinderen en veertien kleinkinderen.

Geknipt

In 'Geknipt' vindt u opvallende, bijzondere, verbijsterende of verhelderende citaten uit kranten, bladen of websites. Voor u gelezen en geknipt door de medewerkers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

Stilzwijgen

In de *Telegraaf* ergert de 23-jarige politicoloog en student islamstudies Sonny Spek zich aan de selectieve verantwoordiging van Kamerleden, die elkaar verdringen voor de microfoon om schande te spreken over de vakantie van het koninklijk gezin in Griekenland, maar opvallend stil blijven als het gaat om de onthoofde Franse leraar die Mohammedcartoons in de klas liet zien.

"Terwijl de meeste Kamerleden druk bezig zijn hun verantwoordig-

ging uit te spreken over de vakantie van de koning, hult een groot deel van de Nederlandse politiek zich tegelijkertijd in stilzwijgen over deze aanslag op het onderwijs. Het Nederlandse beleid om het islamitische radicalisme en totalitaire denkbeelden te bestrijden komt door politieke onwil nauwelijks van de grond. Een harde klap in het gezicht van Nederlandse docenten, politici, onderzoekers, studenten, cartoonisten, opiniemakers, wijkagenten en andere burgers die zich uitspreken tegen islamitisch geweld, gebruikmaken van de vrijheden of proberen radicalisering tegen te gaan."

Kerk en corona

Nico van Splunter is wijkpastor en pionier vanuit de IZB in de Rotterdamse wijk Bospolder-Tussendijken. Hij schrijft over zijn werk op de website hetgoedeleven.nl

We runnen in dit stadsdeel de weggeef-supermarkt Yess!, waarmee honderd tot 150 buurtbewoners in hun eerste levensbehoeften kunnen voorzien. Als sociale onderneming werven we fondsen en middelen om kinderen op scholen in de buurt een gezond ontbijt te geven. En op zondag is er tussen de kratten en dozen een viering. Want zoals gezegd, Yess! is een plek voor eerste levensbehoeften. Het lijken paral-

lelle werkelijkheden: kerken die vooral binnen hun muren druk zijn met corona én geloofsgemeenschappen die de handen vol hebben aan de crisis daarbuiten. Toch zijn we leden van hetzelfde lichaam. Soms, als ik me suf pieker waar ik het geld en hulpmiddelen vandaan moet halen om de nood te lenigen, denk ik aan al die kerken ver van de coronabrandhaarden, met goedgevulde bankrekeningen en stationair draaiend gemeentelieven. Of ik denk aan een vergrijsde geloofsgemeenschap met een vermogen aan 'oud geld'. Kunnen we geen dwarsverbanden creëren? Zou een partnerschap geen nieuw elan kunnen doen ontvlammen? En zou het contact niet de ogen kunnen openen voor de nood in de eigen omgeving?

Gezamenlijk schuld belijden blijft moeilijk

Op de website hetgoedeleven.nl gaat emeritus-predikant Piet de Jong in op de schuldbelijdenis die René de Reuver tijdens de Kristallnacht-herdenking op 8 november in Amsterdam uitsprak namens de PKN.

In de eerste plaats: wees concreet als het over schuld gaat. Wat zijn de dingen waaraan de kerken die nu de PKN vormen en de andere kerken, zich schuldig hebben gemaakt en waarvoor wij ons schamen? Gaat het dan over

foute theologie en foute prediking? En de doorwerking daarvan in het gedrag van kerkmensen jegens Joodse medeburgers? Gaat het om angstig volgen van een niet-wettige overheid? Bewust ons afzijdig houden toen de mensen werden opgepakt? Ik kan me er wel iets bij voorstellen. Maar ik hoor graag concreet wat onze schuld als kerk is. En ook wat dat betekent voor ons als kerk nu. Wat moeten we bijvoorbeeld met de kinderen op Lesbos? [...] Kennelijk is het niet gelukt alle kerken te winnen voor een gezamenlijke schuldbelijdenis. De PKN koos voor haar verklaring zondag 8 november uit. De kleine gereformeerde kerken en de Hersteld Hervormde Kerk stelden een eigen schuldbelijdenis op, waarin ook de Gereformeerde Bond participeert. Alsof die laatste gemeenten niet bij de PKN horen! Zij kozen voor zondag 15 november. Moeten er in een aantal gemeenten twee verhalen worden voorgelezen? De Gereformeerde Gemeenten kozen weer voor een eigen lijn. Zij vinden volgens het Reformatorisch Dagblad een schuldbelijdenis als kerk niet nodig (sic!). Schuld belijden is altijd goed, leren we in de kerk. Maar soms moet je iemand tegenhouden die al te gretig zijn schuld wil uitstallen. Opvallend is dat de opstellers van de gereformeerde kerken vragen om niets in de tekst te veranderen, 'zodat deze als uit één mond klinkt'. Bij deze zin viel mijn mond wel even open. Kan dit zo nog enige betekenis hebben?

Vervolg van pagina 4

Vries, Nijverdal. **O.v.d.:** dhr. R. Lennips. **Diaken:** dhr. W. Wittenberg. **Collecten:** diaconie, kerk en gebouwen.

Kerkdienst 29 nov.: 9.30 ds. J. Post, Wierden. **O.v.d.:** dhr. B. Veltink. **Diaken:** dhr. R. Lensen en P. Olsman. **Collecten:** eigen jeugdwerk, kerk en gebouwen.

Jarig. Op 23 nov. hoopt dhr. A. Veltink, De Marke 7, 7692 AT Marienberg, 87 jaar te worden.

Tekst. Sterren... soms lijken ze heel klein, of ze kunnen verdwijnen. Maar je kunt er zelf één zijn, je kunt zelf schijnen.

ST. JANSKLOOSTER

Contactpersoon: Tiny van der Linde-Altena, Leeuwte 55, 8326 AB St. Jansklooster, tel. 0527-241427 **Kerkdienst 22 nov.: 10.00** uitzending via Kerkdienstgemist vanuit de Johanneskerk met ds. G. Timmer. Laatste zondag kerkelijk jaar. **Collecten:** 1. Kerk. 2. Diaconie.

Kerkdienst 29 nov.: 10.00 uitzending via Kerkdienstgemist vanuit de Johanneskerk met ds. A. Estié, Oldebroek. **Knd.:** alle

groepen v/d uitgenodigde wijken. **Oppas:** aanwezig. **Collecten:** 1. Diaconie. 2. Kerk.

Uit de gemeente. Nu de dagen steeds korter worden en soms na een mooie zonnige dag de hemel er prachtig uitziet door de kleuren die de avondzon het ruime hemelrond laat oplichten kan ons dat doen beseffen hoe God met zijn aanwezigheid ons menselijk bestaan ook kleur wil geven. Misschien wel om ons te laten weten hoe belangrijk het is om elkaar te bemoedigen, elkaar erop te wijzen dat we niet alleen zijn in onze moeiten van het leven. Zijn aanwezigheid te zien in de kleurrijke einder is wellicht daardoor ook op te merken in de kleine dingen die het moeten doen. Een telefoontje naar iemand die alleen is, een kaartje naar een zieke of een schouderklopje geven aan iemand die het even niet zo ziet zitten. Kortom, het omzien naar elkaar. Dat het zo mag zijn dat Gods licht aan de einder te zien is en we daardoor zijn nabijheid mogen ervaren, zowel in voor als in tegenspoed.

We wensen iedereen goede weken toe met Gods Licht als baken van vertrouwen om iedereen heen.

komen en gaan

PROTESTANTSE KERK Beroepen
te Noordeloos (herv.), ds. H.M. Burggraaf te Wekerom (herv.)
te Wapenveld (herv. wijk Zuid), ds. J.T. Maas te Vinkeveen (herv.d.).

Aangenomen
naar Baarn (Calvinkerk), ds. G.J. Krol te Geldermalsen (herv.).

Bedankt
voor Rotterdam-Delfshaven (herv., beroepen door de synode, deels als missionair predikant), ds. A.F. de Fijter te Goudriaan (herv.) en Ottoland (herv.)
voor Albasserdam (herv., Ichthuskerk), ds. M.C. Stehouwer te Wijngaarden (herv.)
voor Rijssen (herv. wijk 4), ds. G.C. Bergshoeff te Scherpenzeel-Gld (herv.)
voor Sliedrecht (herv. wijk 4), ds. H.E. Veldhuijzen te Schelluinen (herv.).

Beroepbaar
proponent A. van Dalen te Oud

Alblas, tel. 06-46247339, e-mail ardjan_1@hotmail.com
proponent H.A. Kramer te Urk, e-mail hendrik_kramer@hotmail.com
proponent E. Meijer te Ermelo

GEREF. KERKEN (VRIJG.) Beroepen
te Alkmaar i.c.m. Broek op Langedijk (CGKV), kandidaat T. Bekkema te Zwolle
te Brunsum-Trebeek, kandidaat A.M. Clement te Kampen

CHR. Geref. KERKEN Beroepen
te Meerkerk, ds. M.A. Kempeneers te Katwijk aan Zee

GEREF. GEMEENTEN Bedankt
voor Oosterland, ds. M.T. Al-Chalabi te Brakel
voor Uddel, ds. D. de Wit te Borssele

RTV-tips

Dinsdag 1 december
KRO-NCRV | NPO2 | 17.50
Sanditon

Terwijl Charlotte en Sidney Parker maar blijven botsen, organiseert Lady Denham een lunch ter ere van de komst van Georgiana Lambe, een rijke erfgename uit West-Indië.

Woensdag 2 december
AVROTROS | NPO1 | 20.30
Tussen Kunst en Kitsch

Deze uitzending van Tussen Kunst en Kitsch wordt er vanuit diverse musea getaxeerd. Expert Jaap Polak taxeert een Gandhara reliëf.

Vrijdag 4 december
KRO-NCRV | NPO1 | 16.35
Serenade van Stef

De bezoekers van de Rotterdamse Pauluskerk hebben allemaal een uitzonderlijk levensverhaal. Eén van hen was Abraham uit Eritrea. 25 jaar lang leefde hij in Rotterdam als ongedocumenteerde: "Jarenlang ging ik slapen met de vraag wanneer word ik opgepakt".

Informatie voor de RTV-tips kunt u mailen naar: jgroen27@planet.nl

'Kijken naar wat nog wél kan'

Uit de nieuwsbrief van classis-predikant Jan Hommes: 'De coronacrisis brengt voor iedereen flinke beperkingen met zich mee. Ook voor predikanten. Er zijn voorgangers die vermoeid raken. Steeds weer iets nieuws bedenken vraagt zijn tol. Anderen leven helemaal op, verzinnen nieuwe dingen en kunnen goed met de crisis omgaan. Het is hoe dan ook belangrijk om te kijken wat er nog wél kan. Het hoeft niet direct te gaan om allerlei nieuwe dingen. We kunnen ook kiezen voor gangbare activiteiten op een nieuwe manier, met kleine groepjes of op een ander tijdstip. En dan bijvoorbeeld niet bij mensen thuis, maar in de kerkzaal.'

Meer weten: www.classisgroningen-drenthe.nl

boeken

DOOR DS. A. HEKMAN, ASSEN

Vuur en duisternis. Het bombardement op Dresden. Sinclair McKay. Uitg. Atlas/Contact Amsterdam/Antwerpen 2020 Prijs € 30

Op 13 februari 1945 werd Dresden verwoest door Britse bommenwerpers. Met de bedoeling om Duitsland klein te krijgen en te doen ophouden met de oorlog. De Britse historicus Sinclair McKay geeft een indrukwekkend verhaal hiervan. Hij laat ons Dresden zien voor en na de oorlog. Een stad van schilderkunst, muziek en cultuur. Een stad van kracht die zich wist te herstellen. De auteur geeft aandacht aan de wederopbouw, het leven in de DDR en aan de kritiek die op het bombardement volgde; hier zou sprake zijn van een oorlogsmisdad. Een boeiend boek.

Herman Verbeek (1936-2013): priester, politicus, publicist. Stefan van der Poel. Uitg. Verloren Hilversum 2020 Prijs € 18

Herman Verbeek was een bekend persoon in Groningerland. Met daden- en manifestatiedrang. Zocht vernieuwing binnen de rooms-katholieke kerk, was een vrij theoloog, vocht als PPR-politicus voor een andere maatschappij, zocht gemeenschap en verbondenheid. Tegelijk een eenzaam mens. Deze biografie omvat een verslag en analyse van Hermans persoonlijke en publieke worsteling. Het tekent een beeld van een tragische figuur.

Onderweg. Autobiografie. Jochem Douma. Uitg. Brevier, Kampen 2019. Prijs € 30

Jochem Douma studeerde aan de Theologische Universiteit (Broederweg) te Kampen, diende twee gemeentes en was van 1970 tot 1997 hoogleraar ethiek te Kampen.

Ook was hij hoogleraar medische ethiek aan de VU op de Lindeboomleerstoel en jarenlang voorzitter van de VBOK. In dit boek vertelt hij gedetailleerd en zeer leesbaar over zijn werkzame leven en geeft hij verheldering van zijn theologische inzichten. Daarmee krijgen wij ook informatie over de kerkelijke ontwikkelingen van de Gereformeerde Kerken Vrijemaakt en de gebeurtenissen in de jaren '60 van de vorige en de jaren '10 van deze eeuw. Uit onvrede met de gang van zaken in eigen kerk nam hij afscheid en werd in 2014 lid van de Gereformeerde Kerk Nederland (GKN). Een openhartig levensverhaal, uit het hart en betrokken geschreven. Zelf uit Stadskanaal afkomstig en daar opgegroeid kwam ik herkenningsmomenten tegen in zijn beschrijving van zijn jeugd- en schooljaren in Stadskanaal (Pekelderweg) waar ook hij opgroeide. Deze autobiografie laat ons een blik werpen in het leven van een theoloog, ethicus en vooral de mens Douma. Een historisch document.

gebed van de week

Leer mij daag'lijks meer U kennen

*Eeuwig, onbegrijpelijk wezen,
Vader, Zoon en Heilige Geest!
Leer mij daag'lijks meer U kennen,
U geloven allermeest.
't Heil van zondaars voert uw liefde
tot de allerhoogste top.
Amen, god'lijk evangelie,
amen zegt mijn ziel daarop.*

uit: de bundel Evangelische Gezangen (1807), geschreven door predikant Jan Scharp (1756-1828)

Boek vol verhalen over veteranen

In het boek ‘Militaire Ooggetuigen. 75 jaar bevrijd: herinneringen aan strijd en onvrijheid in Europe en Azië’ delen veteranen hun herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog. Avontuurlijke, spannende, maar vaak ook heftige en indrukwekkende ervaringen van oud-strijders. Onder hen ook inwoners van Overijssel, zoals de in 2014 overleden Jules Declercq (92) uit Enschede. De verhalen gaan over krijgsgevangenschap, vliegen voor RAF en uitzendingen naar Australië en Japan. De historici Jeoffrey van Woensel en Marjolein van der Werf tekenden de verhalen op. Iedere veteraan was op geheel eigen wijze betrokken bij de bevrijding; als verzetsstrijder, militair of krijgsgevangene.

Te bestellen bij www.flyingpencil.nl, ISBN 978-90-818702-9-0, € 25,95

Colofon

Het Gezamenlijk Zondagsblad voor de Protestantse gemeenten in Drenthe, Overijssel en Flevoland is een uitgave van Topic Creatieve Communicatie in Wierden, tel. 0546 577475, info@topic-cc.nl, www.topic-cc.nl
Het Gezamenlijk Zondagsblad informeert over ontwikkelingen in kerk, theologie en samenleving en houdt rekening met de verscheidenheid binnen de kerken en de lezerskring. Het GZ verschijnt 1 keer per 2 weken. In de tussenliggende weken verschijnt de e-mail nieuwsbrief GZ-Post. Zie ook: www.gezamenlijkzondagsblad.nl

Redactieadres Gezamenlijk Zondagsblad, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, tel.: 0546 - 577475, redactie@gezamenlijkzondagsblad.nl

Hoofredacteur dr. J.D.Th. Wassenaar, Dorpsstraat 43, 7447 CM Hellendoorn, tel.: 0548 - 655635, e-mail: hoofdredactie@gezamenlijkzondagsblad.nl

Eindredactie Willemke Wieringa

Redactie ds. W.J. Bakker, ds. Jacqueline Batenburg, drs. A. Hekman, drs. T.J. Oldenhuis, drs. A.A. van der Spek

Medewerkers ds. Pieter Boomsma, drs. Bertine ten Brinke, ds. Lily Burggraaff, ds. Foelke Dijk, ds. Evert van der Veen, ds. Catherinus Elsinga, Jan Groenewegen, ds. Gerhard Heeringa, ds. Egbert Jans, Gerrit Kraa, ds. Johan Menkveld, ds. Wim Molenaar, Hester Nijhoff, ds. Henri Pap, Leo Polhuys, Esther de Vegt - Uiterwijk Winkel, ds. Astrid van Waard - Pieterse, ds. Dick Wolters

Gemeenteberichten en kerkdiensten
Gemeenteberichten dienen uiterlijk maandag vóór 8.00 uur aangeleverd te worden aan henriette@topic-cc.nl
Gegevens voor kerkdiensten dienen zo ruim mogelijk van tevoren te worden aangeleverd aan henriette@topic-cc.nl
Plaatsing van gemeenteberichten geschiedt zonder kosten. Protestantse kerken in het verspreidingsgebied van onze krant kunnen hiervan gebruik maken.

Ander nieuws Het Gezamenlijk Zondagsblad neemt graag berichten op over bijvoorbeeld speciale kerkdiensten en bijeenkomsten, jubilea, reünies, concerten, vergaderingen en andere activiteiten die wij interessant achten voor onze lezers. Daarbij houdt de redactie zich het recht voor berichten te weigeren. Stuur uw informatie naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

Overname Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen wordt men vriendelijk verzocht de bron te vermelden en een exemplaar van het nummer waarin dit artikel is overgenomen, aan de redactie te zenden.

Advertenties Voor informatie over tarieven en plaatsingsmogelijkheden belt u naar 0546 - 577475 (vraag naar Liselore Kok). Advertentiemateriaal kunt u vrijdags vóór 12.00 uur digitaal aanleveren via liselore@topic-cc.nl

Advertentie-adviseur
vacant

Familieberichten Op maandag vóór 8.00 uur aanleveren via mail bij henriette@topic-cc.nl

Abonnementen Wilt u abonnee worden, een wijziging doorgeven of uw abonnement opzeggen, mail dan naar henriette@topic-cc.nl Op maandag en donderdag is Henriëtte ook telefonisch bereikbaar: tel. 0546 – 577475. Kosten jaarabonnement: € 67 (automatische incasso) of € 73 (factuur). Kosten half-jaarabonnement: € 37 (automatische incasso) of € 40 (factuur). Een abonnement opzeggen kan op elk gewenst moment, waarbij 1 maand opzegtermijn geldt. Een opgezegd abonnement loopt door tot afloop van de betalingsperiode.

Drenthe

Zondag 22 november 2020

Alteveer GK 10.00 ds. H. Hoogeveen
Assen AK 10.00 da. W. van Noord **De Bron 10.00** ds. L. v/d Peppel **JK 10.00** ds. R. Koopmans **OK 10.00** ds. R. Busschers
Beilen PK 10.00 ds. M. Hazeleger
Borger GH 10.00 past. H. Hansma
Bovensmilde WK 10.00 ds. S. Kits
Coevorden GK 10.00 ds. H. Kauffmann
Diever GK 10.00 ds. B. van Werven
Dwingeloo 10.00 ds. B. Gras **Een 9.30** mw. O. Roorda
Elim GK 10.00 gez. dienst
Emmen GrK 10.00 ds. M. Rappoldt **Ichthus 10.00** ds. G. Kajim **Kapel 10.00** ds. R. Wijnsma **Opgang 10.00** ds. J. Fischer **SH 10.00** ds. D. Cazemier
Emmer-Compascuum Het Anker 14.00 online
Gees 10.00 ds. B. Breunesse
Gieten DK 10.00 da. J. Middelljans
Hijken/Hooghalen Antenne 10.00 ds. P. de Vries
Hollandscheveld GZ 10.00 ds. Y. Breemes **19.00** ds. Y. Breemes
Hoogersmilde De Schakel 10.00 ds. J. Raatjes
Hoogeveen GH 9.30 ds. J. Paans **GrK 9.30** ds. J. Snaterse **17.00** ds. J. Geerts **HK 9.30** ds. C. 't Lam
Meppel OK 10.00 en 14.00 ds. S. Sijtsema
Nieuw-A'dam NK 10.00 ds. E. v/d Meulen (online)
Nieuw-Balinge 10.00 ds. T. Beekman **15.00** ds. M. Noorderijk
Nieuweroord ImK 9.00 ds. W. Bakker **RH 10.30** ds. W. Bakker **19.00** ds. F. van Santen
Nieuw Weerdinge 10.00 ds. Van Elten
Nijeveen 10.00 ds. P. van Heiningen
Pesse OK 10.00 da. J. Paas
Rolde 10.00 ds. J. Bos
Roden CK 10.00 ds. W. Meijles
Ruinerwold/Koekange BH 10.00 ds. J. Muis
Schoonoord De Wijngaard 9.30 ds. A. Hekman
Sleen DK 10.00 ds. J. Scheffer
Smilde KK 9.30 ds. G. Olde
Tiendeveen 9.30 ds. A. van Mourik **15.00** ds. T. Beekman
Valthermond 10.00 ds. H. Thon
Vries DK 10.00 ds. B. Altena
Westerbork VH 10.00 ds. M. Zijlstra **SK 10.00** ds. M. Leffers
Zuidlaren LK 10.00 ds. W. Slob **HK 10.00** ds. R. Ten Have
Zuidwolde GK 10.00 ds. A. Linde
Zwartemeer GK ds. De Arend (online)

Zondag 29 november 2020 1^e Advent
Aalden 10.00 ds. B. Breunesse
Alteveer GK 10.00 ds. H. Hoogeveen
Assen De Bron 10.00 ds. E. Struikmans **JK 10.00** ds. R. Koopmans **OK 10.00** da. W. Van Noord
Beilen PK 10.00 ds. M. Hazeleger

Borger GH 10.00 ds. M. v/h Hof
Bovensmilde WK 10.00 ds. S. Kits
Coevorden HK 10.00 siendienst **GK 19.00** dhr. De Jager
Diever GK 10.00 ds. B. Van Werven
Dwingeloo 10.00 ds. H. Linde
Een 9.30 ds. H.J. Meijer
Elim HK 10.00 dhr. H. Brouwer
Emmen GrK 11.00 ds. B. Polhuis **Ichthus 10.00** ds. G. Kajim **Kapel 10.00** ds. H. Dekker **Opgang 10.00** ds. J. Fischer. H.A. **SH 10.00** ds. H. Cohen Stuart
Emmer-Compascuum Het Anker 10.00 Mark de Jager
Gees 10.00 mw. G. Van Vliet
Gieten DK 10.00 da. J. Middelljans
Grolloo 10.00 ds. H. Katerberg
Hijken/Hooghalen Antenne 10.00 ds. J. Greving
Hollandscheveld GZ 10.00 ds. Y. Breemes **HZ 19.00** gez. dienst
Hoogersmilde De Schakel 10.00 ds. J. de Haan
Hoogeveen GH 9.30 ds. J. Paans **HK 9.30** ds. C. 't Lam
Meppel OK 10.00 ds. S. Sijtsema
Nieuw-A'dam NK 10.00 ds. J. Kooistra (online)
Nieuw-Balinge 10.00 ds. J. Boer **15.00** ds. T. Beekman
Nieuweroord ImK 10.00 ds. D. Wolters **19.00** ds. J. Snaterse
RH 10.30 ds. D. Wolters
Nijeveen 10.00 ds. K. v/d Hout
Pesse OK 10.00 da. J. Paas
Rolde 10.00 da. A. Kosterman
Roden CK 10.00 en 1530 ds. S. Van Dijk **JK 9.30** ds. W. Meijles
Ruinerwold/Koekange BH 10.00 ds. J. Muis
Schoonoord De Wijngaard 9.30 da. De Kok
Sleen DK 10.00 ds. J. Scheffer
Smilde KK 9.30 ds. G. Olde
Tiendeveen 10.00 ds. T. Beekman **15.00** ds. J. Geerts
Valthermond 10.00 jeugddienst
Vries DK 10.00 ds. B. Altena
Westerbork VH 10.00 ds. E. v/d Meulen. H.A. **SK 10.00** ds. M. Leffers
Zuidlaren LK 10.00 ds. J. van Slooten **HK 10.00** ds. R. Ten Have
Zuidwolde GK 10.00 da. B. Gras
Zwartemeer GK ds. Visser (online)

Flevoland

Zondag 22 november 2020

Kraggenburg 10.00 mw. L. Winters
Marknesse 9.30 ds. M. de Vries (online)
Urk PK 10.00 ds. G. Van Zanden **17.00** ds. A. Kelema **De Poort 10.00** ds. A. Keleman **17.00** ds. G. van Zanden
Zeewolde 9.30 ds. E. Gruteke

Zondag 29 november 2020 1^e Advent

Kraggenburg 10.00 mw. M. de Groot
Marknesse 9.30 da. C. Aalbersberg (online)
Urk PK 10.00 ds. G. Van Zanden **17.00** ds. E. de Groot **De Poort 10.00** ds. J. Posthumus **17.00** ds. G. van

Zanden
Zeewolde 9.30 dhr. J. Klop
19.00 dhr. J. Klop

Overijssel

Zondag 22 november 2020

Almelo Bleek 10.00 da. M. Schwarz **De Ontmoeting 10.00** ds. S> Elsinga **GrK 10.00** ds. O. Mulder **PK 10.00** ds. M. Montagne. H.A. **Noach 10.00** ds. D. Van Bart
Beerzerveld 10.00 ds. J. Eertink
Belt-Schutsloot 9.30 ds. W. Menkveld
Bergentheim OK 10.00 da. M. Berends **WK 9.00** ds. P. Dekker
Berkum HH 9.30 ds. J. Rohaan
Blankenham 9.30 mw. J. Lalkens
Blokzijl/Scheerwolde GrK 10.00 ds. J. Vonk
Borne OK 10.00 ds. G. Veening **Dijkhuis 10.00** dhr. R. Hoogerhuis
Bruchterveld 10.00 da. R. v/d Berg
Daarle GK 9.30 ds. B. Heusinkveld **15.00** ds. E. Prins
Daarlerveen 9.30 en 19.00 ds. M. Bos
Dalfsen GrK 10.00 ds. T. Keuning **19.00** past. team
Oudleusen 10.00 ds. H. Schipper
Dedemsvaart VDK 9.30 ds. J. Zondag **De Antenne 19.00** ds. E. Wisselink
De Krim PK 10.00 ds. G. Rohaan
Delden OB 10.00 ds. D. Juijn
Den Ham GK 10.00 ds. R. Van Hornsveld **HK 19.00** ds. K. Hazeleger **DK 10.00** ds. G. De Goeijen
Enschede OK 10.00 past. team **Usselo 10.00** ds. O. Haasnoot **BK 10.00** ds. J. Wegerif **Lonneker 10.00** da. G. Lambers
Enter 9.30 ds. F. den Oudsten **19.00** ds. H. Paas
Genemuiden GK 9.30 ds. I. Postma **GrK 9.30** ds. A. Mensink **15.30** ds. M. Kuijt **HC 9.30** ds. W. Hulsman
Giethoorn PG 10.00 ds. A. van Waard
Heino 10.00 Hans van Solkema
Hellendoorn PK 9.30 ds. J. Wassenaar **19.00** ds. P. Lindhout
KW 9.30 ds. E. van Beesten
Holten Kandelaar 9.30 ds. G. Van Herk **DK 9.30** ds. M. van Sandijk
Kampen OH 19.00 ds. B. Gijsbertsen **BWK 10.00** ds. Jager
Kuinre 10.00 ds. D. Lagerweij
Kamperveen 9.30 ds. Bruin
Lemelerveld BK 10.00 ds. G. Naber
Lutten LK 9.30 ds. J. Post
Mariënborg SK 9.30 ds. H. Bakhuis **19.00** ds. K. van Staveren
Nieuwleusen GrK 10.00 ds. G. Trouwborst **MK 10.00** ds. L. Hoekstra **19.15** ds. G. Trouwborst **OK 10.00** ds. M. Develing
Nijverdal RB 9.30 ds. B. v/d Weg **HC 9.30** ds. H. Van Dalen **18.30** ds. W. Kaljouw
Oldemarkt HG 9.30 ds. E. Jans **GK 9.30** dhr. J. ter Horst
Ommen GK 9.30 ds. K. Jelsma **HK 10.00** n.b.
Rijssen GK 9.30 ds. Van Herk **19.00** ds. A. v/d Spek

Sint Jansklooster JK 10.00 ds. G. Timmer **Kapel 14.30** ds. D. Wolters
Staphorst 11.15 ds. P. v/d Meulen
Steenwijk GrK 9.30 en 14.00 ds. B. Haanstra
Steenwijkerwold 9.30 ds. E. van Veen
Vollenhove GrK 10.00 ds. H. Pap **MK 10.00** ds. D. Wolters
Vriezenveen OK 9.30 ds. T. Oldenhuis **15.00** kerk op schoot
Vroomshoop Het Anker 9.30 ds. J. Antonides **19.00** ds. W. Den Braber **Irene 9.30** ds. J. Droogendijk
Wanneperveen 11.00 ds. W. Menkveld
Westerhaar 9.30 ds. T. Oldenhuis (voor genodigden)
Wierden DK 9.30 ds. H. Donken **18.45** ds. W. Geuze **GK 9.30** ds. P. Dekker **19.00** ds. J. de Goeijen **Hoge Hexel 9.30** ds. T. Smink **15.00** ds. H. Donken
Wijhe NK 10.00 da. M. Veenstra
Willemsoord 9.30 ds. G. v/d Dool
Wilsum 9.30 ds. H. De Kok **14.30** ds. E. v/d Veen
Windesheim 10.00 ds. J. van Wijk **19.00** ds. W. Hulsman
Witharen 10.00 ds. J. Baart
Ijsselmuiden/Grafhorst GK 9.30 ds. N. Beimers
Zwartsluis GK 10.00 ds. H. Ter Beek **19.00** ds. I. Postma
Zwolle AK 9.30 ds. N. Eygernraam **GrK 17.00** gedachtenisviering **JK 9.30** ds. G. Codée **17.00** ds. H. De Jong
OK 10.00 ds. I. Epema **Open Kring 9.30** ds. C. Baljeu **SiK 10.00** dhr. J. Knol **12.30** dhr. H. Van Dam **StK 10.00** ds. G. van Rheenen **LK 10.00** ds. M. Jonker

Zondag 29 november 2020

Almelo Bleek 10.00 mw. H. Westerik **De Ontmoeting 10.00** ds. P. Wiekeraad **GrK 10.00** ds. A. van Houwelingen
PK 10.00 ds. M. Montagne
Noach 10.00 ds. D. van Bart
Beerzerveld 10.00 ds. K. Borsje **19.00** ds. E. Prins
Belt-Schutsloot 9.30 ds. R. Wijnsma
Bergentheim OK 10.00 ds. W. Broekema WK 19.00 ds. G. Rohaan
Berkum HH 9.30 ds. K. Schoonveld
Blokzijl/Scheerwolde GrK 10.00 ds. J. Vonk
Borne OK 10.00 ds. G. Veening **Dijkhuis 10.00** ds. E. van Houwelingen
Bruchterveld 10.00 da. R. v/d Berg
Daarle 0 GK 9.30 ds. L. Kramer **15.00** da. H. Paas
Daarlerveen 9.30 ds. M. Bos
Dalfsen GrK 10.00 ds. A. Tol **Oudleusen 10.00** ds. B. Zitman
Dedemsvaart VDK 9.30 en 19.00 ds. J. Zondag **Antenne 10.30** ds. E. Wisselink
De Krim PK 10.00 ds. J. Wegerif
Delden OB 10.00 ds. D. Juijn
Den Ham GK 10.00 ds. R. Van Hornsveld **19.00** ds. M. Bos **DK 10.00** ds. M. Zoetewij
Enschede OK 10.00 ds. J. Zuurmond **Lonneker 10.00** da. G. Lambers **Usselo 10.00** ds. A.

22 november: namen noemen van de overledenen

Vroeger bestond er een 'markt voor het zielenheil'

In veel protestantse gemeenten is het de gewoonte om op de laatste zondag van het kerkelijk jaar de namen te noemen van degenen die in het afgelopen jaar zijn overleden. Tegenwoordig gebeurt dat ook wel op de eerste zondag van november, op of dicht bij Allerheiligen (1 november) en Allerzielen (2 november). Een gebaar van oecumenische toenadering.

DOOR DR. JAN
DIRK WASSENAAR,
HELLEDOORN

Voor zo'n gebaar is wel iets te zeggen. Tenminste: als men het begrip 'heiligen' naar zijn bijbelse inhoud verstaat. Toch gevoel ik een zekere aarzeling. Die werd versterkt na het lezen van het boek Rural salvation markets, medieval memoria in Dutch village parishes van historicus Kees Kuiken (helaas niet in het Nederlands beschikbaar).

Memoriecultuur

In de Middeleeuwen was sprake van een 'memoriecultuur'. De Kerk van Rome leerde toen het zogenaamde 'vagevuur', een plaats van loutering voordat men naar de hemel ging. Die vervelende wachttijd kon verkort worden als er voor je gebeden werd. De Kerk bood daartoe haar diensten aan, tegen betaling. Bij priesters kon je 'zielmissen' bestellen, speciale diensten voor het zielenheil van overledenen, veelal gecombineerd met grafbezoek. De vermogendste families hadden vaak zelf een priester in dienst, liefst verbonden aan een eigen altaar in de kerk. Daar werden wekelijks of nog vaker zielmissen opgedragen. Op Allerzielen werd voor alle overledenen gebeden.

Zielenheilsmarkt

Deze 'zielenheilsmarkt' was winstgevend voor de Kerk. Er waren organisaties die zich er

Op Allerzielen werd voor alle overledenen gebeden

geheel op toelieden. Zo was er in Den Bosch een vrome broederschap die voor een paar stuivers herdenkingen aanbood. Viermaal per jaar vonden die plaats in de eigen kapel van deze 'Illustre Lieve Vrouwenbroederschap' in de Sint-Janskerk. Dan baden de broeders voor het zielenheil van duizenden 'buitenleden' in hun boeken. Die buitenleden kregen als premie ieder jaar een kaars. Kuiken spreekt gekscherend over 'zielenheil per postorder'.

In verschillende plaatsen bestaan nog steeds Middeleeuwse stichtingen, die destijds een eigen altaar hadden met een fonds waaruit de opleiding en de toelage van een eigen priester moesten worden betaald. Die stichtingen zijn in de loop der tijden meestal omgevormd tot Studielenen.

Middeleeuwse memorieboeken

Veel meer middeleeuwers lieten hun zielenheil jaarlijks verzorgen door hun parochiekerk. De pries-

ter noteerde die 'jaargetijden' meestal in de heiligenkalender vóór in zijn misboek. Als het er veel waren, legde de parochie een afzonderlijk memorieboek aan. In ons land zijn een paar honderd middeleeuwse memorieboeken en andere van dergelijke 'verjaardagskalenders' bewaard gebleven. Sinds 2013 zijn ze te vinden op de landelijke website Medieval Memoria Online (MeMO) van de Universiteit Utrecht. Bij de Reformatie zijn er veel verloren geraakt.

De boeken vormen een register waarin de inkomsten van kerken en vrome privéstichtingen in acht steden en vijftig grietijen staan. Onder codenamen als 'ewich deel' staan memoriediensten. Die diensten werden betaald uit de opbrengst (in natura of geld) van een stuk land dat aan de parochie, de pastorie of privéstichting was geschonken. Deze inkomsten moesten in 1543 worden opgegeven - Karel V wilde er belasting over heffen.

Trouw

Kuiken brengt de economische,

sociale en culturele aspecten van de zielenheilsmarkt uitstekend in kaart. Hier spreekt duidelijk de historicus met godsdienstwetenschappelijke belangstelling. (Kuiken is in beide disciplines gepromoveerd). Natuurlijk zit er ook een theologische kant aan. Maar de sociale domineert bij hem. Het fenomeen zielenheilsmarkt had alles met het geloof en met vrees voor de dood te maken. Maar ook met loyaliteit, aldus de auteur, 'trouw van de levenden aan de doden'.

De Reformatie heeft korte metten gemaakt met de praktijken die Kuiken beschrijft. Of protestantse gemeenten de namen van degenen die in het afgelopen jaar zijn overleden nu op de laatste zondag van het kerkelijk jaar of op dan wel omstreeks 1 en 2 november noemen, naar de zielmissen kunnen we niet meer terug.

Ontleend aan: Kees Kuiken, 'Trouw aan dode dorpsgenoten', in de reeks Historia Agricultura

Wij lezen vandaag

zaterdag 21 november
Daniël 11:36-45

zondag 22 november
Daniël 12:1-4

maandag 23 november
Daniël 12:5-13

dinsdag 24 november
Psalm 97

woensdag 25 november
Matteüs 24:45-25:13

donderdag 26 november
Matteüs 25:14-30

vrijdag 27 november
Matteüs 25:31-46

zaterdag 28 november
Jesaja 1:1-9

zondag 29 november
Jesaja 1:10-20

maandag 30 november
Jesaja 1:21-31

dinsdag 1 december
Jesaja 2:1-9

woensdag 2 december
Jesaja 2:10-22

donderdag 3 december
Jesaja 3:1-12

vrijdag 4 december
Jesaja 3:13-4:1

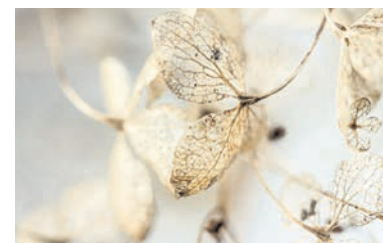
zaterdag 5 december
Jesaja 4:2-6

Even doordenken

Veel mensen vinden het een raar idee dat God tot de mens zou spreken, terwijl ze zelf wel tegen hun hond praten

(Rikkert Zuiderveld)

Steeds meer behoefte aan gedenken

De behoefte om te gedenken is groot en sinds corona zelfs groter. Mensen delen hun verdriet en putten daar troost uit. Er is veel belangstelling voor nationale herdenkingsdagen en tv-programma's als 'Ik mis je'. Tijdens de laatste zondag van het kerkelijk jaar worden de namen genoemd van gemeenteleden die het afgelopen jaar overleden zijn. Sommige kerken nodigen (niet-kerkelijke) nabestaanden uit, of organiseren een lichtjesticht of wandeling naar de begraafplaats.

Zondag 22 november is het Gedachteniszondag

INTERESSANTE LEZING?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Vervolg van pagina 8

Reitsma **BK 10.00** ds. Marchand
Enter 9.30 en 19.00 ds. F. den Oudsten
Genemuiden GK 9.30 ds. I. Postma **GrK 9.30 en 15.30** dr. J. Hoek. **HC 9.30 en 19.00** ds. W. Hulsman.
Giethoorn PG 10.00 ds. D. Lagerweij
Heino 9.30 Lieke van Hout
Hellendoorn PK 9.30 ds. L. Aangeenbrug **19.00** ds. J. Wassenaar **KW 9.30** ds. G. De Goeijen
Holten Kandelaar 9.30 ds. G. Van Herk. H.A. **19.00** ds. G. van Herk. **DK 9.30** ds. S. Roozenboom
Kampen OH 10.00 n.b. **19.00** vespers

Kuinre 10.00 ds. W. Kok
Kamperveen 9.30 da. Sijsma
Lemelerveld BK 10.00 ds. H. Schipper
Lutten LK 9.30 drs. G. Zijl
Marienberg SK 9.30 ds. J. Post
Nieuwleusen GrK 9.00 ds. G. Trouwborst. H.A. **MK 10.00 en 19.15** ds. G. Trouwborst. H.A.
OK 10.00 ds. M. Develing. H.A.
Nijverdall RB 9.30 ds. W. Kaljouw. H.A. **HC 9.30** ds. B. v/d Weg. H.A. **18.30** da. L. Jansen. H.A.
Oldemarkt HG 9.30 GK 9.30 ds. K. v/d Kamp
Ommen GK 9.30 ds. J. Baart
HK 10.00 ds. K. Hazeleger
Rijssen GK 9.30 en 15.00 ds. Zijl
Sint Jansklooster JK 10.00 ds. A. Estié **14.30** ds. J. Pap

Staphorst 11.15 ds. T. Veenstra. Voorber. H.A.
Voorbeek GrK 9.30 ds. A. vdn 't Zand **OV 9.30** ds. J. Smit **EV 10.45** ds. A. van Waard
Steenwijkerwold 9.30 ds. C. Meijer
Vollenhove GrK 10.00 gezinsdienst **MK 10.00** ds. J. Dekker **19.00** ds. D. Wolters
Vriezenveen OK 9.30 ds. W. Den Braber. H.A.
Vroomshoop Irene 9.30 ds. F. Schipper **19.00** ds. J. Droogendijk
Wanneperveen 11.00 dhr. J. Smit
Westerhaar 9.30 ds. H. Paas
Wierden DK 9.30 ds. T. Smink
18.45 dr. H. De Jong **GK 9.30** ds. E. van Buuren **19.00** ds. P. Dekker **Hoge Hexel 9.30** ds. H. Van Donken **15.00** ds. T. Smink

Wijhe NK 10.00 da. M. Veenstra
Willemsoord 9.30 ds. G. v/d Dool. H.A.
Wilsum 9.30 ds. J. de Kok **14.30** ds. G. Versteeg
Windesheim 10.00 ds. J. van Wijk **19.00** ds. G. Schreuders
Witharen 10.00 da. D. Prins
Ijsselmuiden/Grathorst GK 9.30 ds. N. Beimers
Zwartsluis GK 10.00 ds. A. v/d Spek **HK 19.00** ds. H. Ter Beek
Zwolle AK 9.30 ds. D. Steenbergen **GrK 17.00**
Michaëlsviering **JK 9.30** ds. J. Bassie **17.00** ds. G. Codée **OK 10.00** ds. I. Epema **Open Kring 9.30** ds. C. Baljeu **SiK 10.00** ds. H. Evers **StK 10.00** ds. H. Van Maanen **LK 10.00** ds. M. Jonker

Nieuwe voorman Gereformeerde Bond

De positie van christenen is in een paar generaties drastisch veranderd. Een grote uitdaging, die alleen samen met andere kerken kan worden aangepakt. Dat zegt ds. Jan Verhoeven, de nieuwe voorzitter van de Gereformeerde Bond. Hij is de opvolger van ds. A. J. Mensink. De Bond wil de PKN, waarvan zij onderdeel is, aanspreken op haar belijden. Verhoeven vindt dat de missionaire betekenis van kerken groot is. Er worden steeds meer volwassenden gedoopt die zich vanuit de wereld aansluiten bij de kerk. De nieuwe voorzitter vindt verder dat de Bond meer aan kanselruil kan doen.

Bron: Reformatisch Dagblad

Tiny Church in Almere Poort

Almere Poort heeft sinds kort een eigen kerkgebouw. Het gaat om een initiatief van Klazien en Peter ter Veen. Zij constateerden dat het stadsdeel geen kerk had en wilden daar iets aan doen. Het initiatief bleek erg aan te slaan. Geld voor de bouw kwam binnen via crowdfunding. Het gebouw kwam tot stand door de inzet van vrijwilligers en draait mee met de zon. Zo wordt altijd licht opgevangen. Met een oppervlakte van 50 vierkante meter is dit misschien wel de kleinste kerk van Nederland. Toch zijn er - corona-omstandigheden niet meegerekend - vijftig zitplaatsen.

Adres: Hermesstraat 7 in Almere, www.tinychurch.site

NIUWS VOOR HET GZ?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

De Pilgrimfathers en hun vreemdelingschap (1)

Het is precies 400 jaar geleden dat een groep Engelse gelovigen vanuit ons land de oceaan overstak. Aan de oostkust van de huidige Verenigde Staten wilden ze een nieuw bestaan opbouwen. Elf jaar eerder waren ze uit Engeland naar Nederland gevlucht.

DOOR DR. JAN DIRK WASSENAAR, HELLEDOORN

John Robinson had te Scrooby in Engeland een separatistische gemeente om zich heen weten te verzamelen. In 1608 leidde hij de zijnen de Noordzee over naar Amsterdam. Dat deed hij met hulp van een Nederlandse schipper, die hen buitengaats aan de Engelse kust had opgepikt.

Van Amsterdam naar Leiden

In de hoofdstad van zijn nieuwe land hield de voorman van de groep zich bewust afzijdig van de twee Engelse gemeenten aldaar. Hij wilde niet in hun onenigheden betrokken worden. In 1609 vertrok hij met zijn gemeente naar Leiden. Ze kochten daar een perceel grond bij de Pieterskerk, 'De Groene Poort' geheten. Daar bouwden ze 21 huisjes. Er werd toen ook wel over 'De Engelse Poort' gesproken.

Naar Amerika

In de loop der jaren groeide de gemeente van Robinson van zo'n honderd personen in het begin tot het driedubbele in 1620. In dat jaar vond een forse aderlating plaats. Toen zeilden ongeveer vijftig personen onder leiding van John Carver en William Bradford vanuit Delfshaven met het schip genaamd 'Mayflower' naar Amerika.

New Plymouth

Robinson bleef de krimpende gemeente te Leiden tot aan zijn overlijden in 1625 trouw. De emigranten, die later de 'Pilgrimfathers' genoemd werden, kwamen in het huidige Massachusetts aan land, hoewel Virginia het

Pilgrim Fathers die Engeland verlaten, illustratie uit 1886

reisdoel was. Bij hun aankomst sloten ze een 'covenant' om tot stichting van een nederzetting met een eigen bestuur te komen. Die zou 'New Plymouth' gaan heten. Bradford werd gouverneur. Hij ontloopte zich trouwens ook als historicus: hij was de schrijver van Of Plymouth Plantation, dat omstreeks 1647 tot stand kwam.

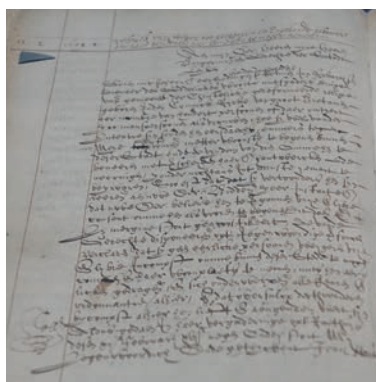
In tal van opzichten kregen de kolonisten met tegenslagen te kampen. Zo stierf ongeveer de helft van hen reeds in de eerste winter. Het aantal bewoners van New Plymouth en omstreken bleef daardoor gering. Rond 1630 waren dat er zo'n 2.500.

Great Migration

Al spoedig werd Plymouth Plantation overvleugeld door andere puriteinse nederzettingen. Die waren uit volgende emigratiegolven, vanwege vervolgingen, ontstaan. Tijdens deze Great Migration nam het aantal uit Engeland afkomstige emigranten in de Amerikaanse koloniën sterk toe: in de jaren tussen 1630 en 1640 weken twintigduizend puriteinen uit naar New England. Overigens: ze hadden niet allemaal dezelfde separatistische achtergrond als degenen die met de Mayflower gearriveerd waren, het waren overwegend kerkelijk denkende gelovigen.

De grote stroom ging aan New Plymouth voorbij. Men richtte zich op het iets noordelijker gelegen Boston. Van daaruit ontstond de kolonie Massachusetts. In 1691 gingen ook de nederzettingen van de eerste puriteinen, behorende tot de Pilgrimfathers, daarin op.

Zie vooral R. Bisschop, 'Puritanisme in Amerika', in W. van 't Spijker, R. Bisschop en W.J. op 't Hof, a.w., p. 93-119; W.J. op 't Hof, 'De invloed van het puritanisme in de Nederlanden', in W. van 't Spijker, R. Bisschop en W.J. op 't Hof, a.w., p. 273-339.

Toestemming van het stadsbestuur dat de Pilgrims zich in Leiden mogen vestigen, 12 februari 1609.

Plaquette aan de Pieterskerk in Leiden die de Pilgrim Fathers herdenkt.

De Pelgrim-vaderskerk in Delfshaven

Advertentie

Elke 14 dagen
GZ op de
deurmat

3 maanden op proef
voor € 8,95

ga naar:
www.gezamenlijkzondagsblad.nl/abonnement-nemen

Kies...
of neem beide!

Elke maand
GZ-Post
in de mail

Gratis

ga naar:
www.gezamenlijkzondagsblad.nl/GZ-post

Blankenham

Protestantse Gemeente
Blankenham
Kerkbuurt 9
8373 EG Blankenham

Scriba: mevr. C.A. Appelo-de Ruiter,
Kerkbuurt 10, 8373 EG Blankenham
0527-202584
ariaderuiter@gmail.com
www.kuinreblankenham.
protestantsekerk.net
www.facebook.com/
pknuinreblankenh

Kerkdiensten.

Zondag 22 november, 9.30 uur, Laatste Zondag van het Kerkelijke Jaar, voorganger mw. J. Lalkens
Zondag 29 november, is er geen dienst.

Pastorale hulp: Als u die nodig hebt, geeft u dat dan door aan een van de ouderlingen. Zieken, eenzamen en allen die pijn en verdriet hebben: wensen we Gods troost en nabijheid toe. In het bijzonder denken we aan de heer M. Kruithof en zijn familie, vanwege het overlijden van mw. E. Kruithof-Kleene donderdag 11 november, op de leeftijd van 84 jaar. En dhr. J. Donker, die al een tijdje in het ziekenhuis ligt en mw. A.V.V. de Vries, die in een verzorgingshuis verblijft, wensen we ook veel sterkte.

Gastvrij onthaald: We waren rond de 20 jaar en gingen met een groep jongeren uit de kerk naar Hongarije, waar al jaren contact was met een gemeente daar, en gingen helpen met praktische klussen rond kerk en pastorie. In alles toonden de gastgezinnen hun gastvrijheid. Kosten noch moeite werden gespaard. Zó, dat het soms ongemakkelijk voelde, omdat we merkten dat het werkelijk iets kostte om dit allemaal voor ons te doen. Nu zat aan deze gastvrijheid ook een cultureel aspect. Maar wie in de Bijbel op onderzoek uitgaat, ziet al snel dat de christelijke gemeente in allerlei toonaarden opgeroepen wordt om gastvrij te zijn. In onze tijd is iedere gemeente daar op haar eigen manier mee bezig. Hoe zijn we gastvrij voor mensen die ons kerkgebouw binnenkomen? Hoe laten we hen merken dat ze welkom zijn? Monumentale kerkgebouwen hebben vaak het voordeel dat toeristen zomaar even binnenkomen. Maar mensen gastvrij ontvangen is gelukkig niet gelinkt aan een gebouw. In mijn vorige gemeente werd jaarlijks op een groot grasveld een maaltijd gehouden voor en door buurtbewoners. Het leverde altijd mooie ontmoetingen op. Als christenen leven we uit het geloof dat we door Christus gastvrij onthaald worden. Hij dient ons met zijn genade, door de doop worden we verwelkomd in zijn gemeente en aan zijn tafel worden we gediend met brood en wijn. Wie zoveel ontvangt, kan niet anders dan ook anderen in deze overvloed laten delen. Ik wil jou van harte dienen en als Christus voor je zijn. (Ds. Marco Batenburg, preses generale synode)

Allerzielen is in de katholieke kerk de jaarlijkse dodenherdenking. De ziel is een deel van de mens dat volgens christenen altijd blijft leven en na de dood naar God gaat. Protestanten herdenken

hun dierbaren vlak voor Advent, op de Laatste Zondag van het Kerkelijk Jaar. Deze dagen vallen in een seizoen waarin het steeds kouder en donkerder wordt. De natuur wordt stiller en doet eraan denken dat alle leven op aarde ooit eindigt. Het is een moment van terugkijken en vooruitzien. Van verdriet maar ook van mooie herinneringen. Deze dagen bezoeken veel families het kerkhof. Ze leggen er bloemen en al sinds de Middeleeuwen is het traditie om kaarsen of lantaarns op de begraafplaats te laten branden. Joden en Moslims geloven net als christenen dat er na de dood een eeuwig leven is. Hindoes en boedhisten geloven dat de ziel telkens opnieuw geboren wordt, in een mens of een dier. Hindoes hebben ook een feest dat op Allerzielen lijkt: Pitri Poedja. Ze offeren dan voedsel en bloemen aan hun voorouders met speciale gebeden. (Uitgave van museum Catharijneconvent, Geloof in Nederland In Blankenham worden 22 november de doden ook herdacht. Voor alle mensen die dit jaar overleden zijn wordt een kaars aangestoken, door familie of de ouderling, er wordt een gedicht gelezen en daarna kunnen alle kerkgangers, helaas mogen dat er maar 30 zijn vanwege het virus, een waxinelichtje aansteken voor geliefden die zij willen gedenken.

Met hart en ziel (een televisieprogramma van de KRO/NCRV) Verhalen over rouw raken ook je eigen leven. Er is een citaat van filosoof en arts Bert Keizer dat ik erg mooi vind: **“Rouw is liefde die zijn adres is kwijtgeraakt”**. Het doet pijn om iemand te verliezen, rouw is rauw, vertelt Jos van Oord, presentator van Met harte en ziel. In dit programma is eind november een registratie te zien van de Gedachtenisviering. De viering biedt ruimte voor mensen om weer een adres voor die liefde te vinden. Met muziek, maar ook in stilte. Met overdenkingen en rituelen als het aansteken van kaarsen. De Domkerk is een prachtige en toepasselijke locatie. Het is een oerplek, midden in de stad. Iedereen komt er binnen en kan er zijn eigen ritme voelen. In stilte of pratend met elkaar. De kerk ademt geschiedenis, de stenen spreken. Het is een laagdrempelige plek. Mensen komen er tijdens de lunchpauze een kaarsje aansteken. Rouw en verlies zijn geen onbekende thema's voor Jos van Oord. In zijn werk als theoloog en predikant in Amersfoort en Baarn maakte hij al het nodige mee. Mensen met een voltooid leven, maar ook ouders die hun baby verloren. Je leert ermee omgaan, maar natuurlijk raken die verhalen ook je eigen leven. In mijn naaste omgeving heb ik mijn ouders verloren en enkele goede vrienden. Als ik zelf met verlies te maken krijg, wil ik erover schrijven. En het helpt om de symboliek op te zoeken. Toen een goede vriend overleed, ontstond er een leegte. Die leegte moet je toelaten, niet direct toestoppen. Zo'n leegte kan ruimte worden voor rituelen en symbolen als kaarsen, foto's en verhalen. “Verwerken” is niet zozeer mijn woord, maar rouwen is wel werken. Daarbij helpen doe ik van harte. En gelukkig is er altijd toekomst. De deur staat altijd op

een kier en mensen weten die te vinden.

De mensen van voorbij door Hanna Lam

De mensen van voorbij – wij noemen ze hier samen. De mensen van voorbij – wij noemen ze bij namen. Zo vlinderen zij binnen – in woorden en in zinnen, en zijn we even bij elkaar – aan 't eind van 't kerk'lijk jaar.

De mensen van voorbij – ze blijven met ons leven. De mensen van voorbij – ze zijn met ons verweven, In liefde, in verhalen – die wij zo graag herhalen, in bloemengeuren, in een lied – dat opklinkt uit verdriet.

De mensen van voorbij – zij worden niet vergeten. De mensen van voorbij – zijn in een ander weten. Bij God mogen ze wonen – daar waar geen pijn kan komen. De mensen van voorbij – zijn in het licht, zijn vrij.

Namens de Protestantse gemeente Blankenham, C.A. Appelo-de Ruiter, scriba

Blokzijl PROT. GEM.

Protestantse Gemeente Blokzijl
Scriba: Karin Rozendal
tel. 06 - 23327236, pgb4@xs4all.nl
Kopij wordt verzameld en verstuurd door:
dhr. Henk van Dalen
tel. 0527 291285
hvandalen03@hetnet.nl

Zondag 22 november is de laatste zondag van het kerkelijk jaar, waarin de overledenen van het afgelopen jaar herdacht zullen worden. Voorganger is dan ds Jelle Vonk.

Zondag 29 nov is het 1e advent ook met als voorganger ds Jelle Vonk.

Alle diensten worden gehouden in de Grote Kerk. Ook worden ze uitgezonden vanuit de Grote Kerk via kerkdienstgemist.nl. Hierbij zal er gezongen worden door een drietal mensen. Met 's Heren zegen gaan we de komende tijd weer in! Daar kunnen we mee verder.

Overdenking

Je kunt niet geloven als je alles zou begrijpen.

Ik volg een opleiding Theologische Verdieping. In die opleiding leer je meer over de bijbel, hoe die wordt uitgelegd. Hoe Bijbelteksten tot stand zijn gekomen. Wanneer ze geschreven zijn, en hoe de actualiteit op dat moment invloed heeft op de schrijvers van de Bijbel. Soms onthutsend om te constateren dat wat je altijd zo geleerd hebt toch anders uitgelegd kan worden. En wat hebben veel mensen zich al die eeuwen bezig gehouden met het uitpluizen van die Bijbel. Wat is er nu écht gebeurd. Zijn die verhalen wel goed overgedragen in alle eeuwen dat ze nog niet opgeschreven waren.

Je zou bijna zeggen; waarom onderzoek je dat dan allemaal. Hou er maar mee op. Het is toch goed zoals het is. Het woord 'onderzoeker' zegt het al; je zoekt. Je zoekt omdat je meer wilt weten. Je bent nieuwsgierig en je twijfelt. Je twijfelt of iets goed uitgelegd is. Je twijfelt aan de uitleg die anderen er aan hebben gegeven. Als je niet meer twijfelt dan denk je het te weten. Dan denk je dat je het begrijpt. Maar ik denk dat je niet

kunt geloven als je alles zou begrijpen.

Tegen het einde van het kerkelijk jaar staan we stil bij de mensen die ons ontvallen zijn. Die we missen. Voor de één nog maar kort geleden en voor de ander een langere tijd. Waar zijn ze. Soms voelen ze nog heel dicht bij. Alsof ze tegen ons praten en met ons meegaan. Soms zijn ze ver weg en onbereikbaar. Is er een hemel? En gaan we ze weer ontmoeten bij de wederopstanding? Wat is dat eigenlijk: wederopstanding. Is dat nu of gaat dat nog komen. Niemand kan ons een antwoord hierop geven. Er is ooit een dominee voorgedaan in de kerk in Blokzijl die van oorsprong katholiek was (ik ben zijn naam vergeten). Hij gaf aan dat we het mystieke in het christelijke geloof moeten omarmen. Dat er best iets mag zijn wat je niet begrijpt en niet doorgrond. Dat niet begrijpen hoeft er niet toe te leiden dat je zegt; dat kan nooit gebeurd zijn. Die Bijbel is een mooi sprookjesboek. Nee, je accepteert dat er gebeurtenissen zijn die je niet begrijpt, maar die je accepteert. Die je aanvaard. Misschien dat het gemis aan onze dierbaren op deze wijze draagbaarder wordt. 'Geloof is de vogel die het licht voelt wanneer de dageraad nog duister is'. (Rabindranath Tagore (1861-1941), Indiaas dichter en Nobelprijswinnaar literatuur. Janetta Wanders Reageren mag: mw.wanders@gmail.com

Pastoraat

Premier Rutte zei het al: “Mensen, let een beetje op elkaar”. Dat waren warme, emotionele woorden die recht uit zijn hart kwamen. Laten we er op een goede manier gehoor aan geven. Ouderlingen of diakenen krijgen wel eens te horen: we horen en zien zo weinig van de kerk. Maar net als elk ander mens, kunnen zij het niet ruiken waar zij moeten zijn. Kerk-zijn zijn we samen. Dus, heb je behoefte aan contact (in welke vorm dan ook), signaleer je problemen of weet je van eenzaamheid, laat het ons alstublieft weten. Jullie kunnen op de wijkouderling en ondergetekende rekenen.

Dhr. Jacob van Benthem (breestraat 14, 8356DL Blokzijl) verblijft in het Antoniusziekenhuis te Sneek. Hij heeft een darmoperatie ondergaan. Zijn adres is afd B2 kamer 206 bolwarderbaan 8601 ZK Sneek. We hopen dat hij snel weer naar huis kan. Hij is daar sinds woensdag 11nov. en zal hopelijk na de 15e nov. wel naar huis zijn gegaan!

Mw. Janny Flobbe (kuinderstraat 13 8356 DA Blokzijl) is deze week geopereerd aan een beknelde zenuw in haar rug. De operatie is voorspoedig verlopen. Inmiddels is zij weer thuis en maakt het naar omstandigheden goed.

Dhr. Seije Oelius schoolstraat 29a Scheerwolde kampt met gezondheidsklachten. Wij wensen hem en zijn gezin veel sterkte.

Ook zijn onze gedachten bij de fam. Johan Rietkerk (Ettenlandseweg 3 Blokzijl). Dankbaar zijn zij voor de vele blijken van medeleven. Het gaat hem naar omstandigheden goed. Wij wensen hen veel sterkte en Gods nabijheid toe.

Zondag 22 november: laatste zondag van het kerkelijk jaar Op deze zondag herdenken wij onze gemeenteleden die in het

afgelopen jaar zijn komen te overlijden. Dit jaar herdenken wij:

1. Jan Baver Dragt, 10 november 1936 - 2 december 2019.
 2. Tinus Snijder, 1 november 1922 - 30 januari 2020.
 3. Jan Stap, 9 juni 1946 - 9 februari 2020.
 4. Tineke de Lange - de Lange, 4 januari 1964 - 25 maart 2020.
 5. Jacob Doeve, 15 februari 1932 - 9 april 2020.
 6. Aalt Selles, 29 januari 1951 - 4 juni 2020.
 7. Joost van Beek, 20 november 1934 - 9 juli 2020.
 8. Teunis van den Berg, 30 juni 1940 - 3 september 2020.
 9. Roelien de Lange - de Lange, 12 juli 1967 - 13 september 2020.
- Inmiddels hebben de families de uitnodiging ontvangen om aanwezig te zijn bij deze dienst. Gezien het beperkt aantal zitplaatsen (max 30) hebben de families voorrang. Mochten er plaatsen open blijven dan zullen deze worden aangevuld met hen die zich voor de dienst hebben aangemeld. Deze dienst gaat voor ds. Jelle Vonk. Ouderling van dienst is Truus van Oversteeg en diaken is Marina Bakker. Corry van den Berg zal ons muzikaal begeleiden samen met enkele zangers.

Voor de jarigen of jubilarissen; van harte gefeliciteerd!

dhr. P. Bakker, Rietvink 2, 13 nov. 83 jaar.
mw. D. van den Berg – Wind, Bofersweidje 12, 14 nov. 81 jaar.
mw. J. Vaartjes – Braad, Molenwijk 11, 20 nov. 79 jaar.

Inzamelactie Lesbos

Beste mensen van Blokzijl en omstreken, In 2018 ben ik op Lesbos geweest en daar heb ik een aantal dagen mee mogen helpen bij de medische hulpverlening aan vluchtelingen. Dat was een ervaring die mij mijn hele leven bij zal blijven. Ik heb over deze ervaring destijds in de kerk ook iets mogen vertellen, en denk met veel dankbaarheid terug aan de gulle giften die toen zijn binnengekomen.

En hier ben ik weer. Mag ik opnieuw uw hulp te vragen? Zoals u ongetwijfeld heeft gezien is er enige tijd geleden een grote brand geweest die het volledige vluchtelingenkamp Moria op Lesbos heeft verwoest. Er is met man en macht gewerkt om een nieuw noodkamp neer te zetten, helaas zijn de huidige leefomstandigheden in dit nieuwe kamp nog slechter dan in het “oude” kamp Moria, ronduit verschrikkelijk.

Om maar iets te noemen: In het vluchtelingenkamp zijn per kind 5-10 luiers per week. 5-10 luiers per week voor 1 kind..... Dan te bedenken dat veel kinderen door de slechte hygiënische omstandigheden vaak last hebben van diarree.

Nu zou ik graag een bijdrage willen leveren door een inzamelactie te starten. Ik heb gekozen voor het inzamelen van:

- Luiers en babydoekjes
- Maandverband
- Paracetamol

De periode van inzamelen is van 2-27 november, u kunt uw spullen bij mij onder de carport neerzetten.

Adres: Zuiderpolderweg 1, Blokzijl. U mag de spullen ook afgeven in de kerk. Eind november zullen we de

Vervolg van pagina 11

spullen naar de opslagloods van de organisatie Christian Refugee Relief brengen. Deze organisatie werkt nauw samen met o.a. Eurorelief in Griekenland/Lesbos en met Stichting Bootvluchteling. Zij zorgen voor de verdere transport naar Griekenland.

Helpt u mee om ervoor te zorgen dat wij aan het eind van de inzamelactie een grote vrachtwagen met bovenstaande artikelen bij deze organisatie kunnen voorrijden? Zijn er vragen, mail dan gerust naar: blokzijvoorlesbos@hotmail.com Alvast ontzettend bedankt voor uw bijdrage, in deze voor iedereen al zo moeilijke tijd.

(Of zoals ik wekelijks in de zondagsbrief lees "houd moed, heb lief"). Ook kunt u een gift overmaken op: rek.nr. NL74RABO 0306 6331 83. Mathilde Boes

Nieuwe vorm Kinderkerk: 1x per maand

Kom jij ook? In de maanden november en december zal er 1x in de maand fysiek KinderKerk zijn i.p.v. elke zondag. Dit zal elke 2e zondag van de maand zijn. Op zondag 8 november en zondag 13 december is er KinderKerk: van 10.00 – 11.00 uur in de consistorie van de Grote Kerk.

De kinderen kunnen zich verzamelen in de consistorie (ingang via de buitendeur), daar zal dan gedurende de gehele dienst KinderKerk worden gegeven. De kinderen zijn dan dus niet meer aanwezig in de dienst. Dit i.v.m. het maximaal aantal bezoekers van 30 personen (incl. kinderen onder de 12 jaar) in een binnenruimte. De consistorie is weer een aparte binnenruimte in het kerkgebouw.

Omdat er nu maximaal 30 personen tijdens de dienst aanwezig mogen zijn, zien we dat het aantal kinderen in een dienst ook vanzelfsprekend terugloopt. We hopen op deze manier een grotere groep kinderen per keer te mogen ontvangen zodat de kinderen onderling meer contact hebben met elkaar en we ook meer mogelijkheden hebben voor de verwerking van het Bijbelverhaal.

We bieden dan ook de mogelijkheid om je kind naar de KinderKerk te brengen zonder dat je zelf naar de kerkdienst gaat. Misschien omdat je dat nog niet wil of omdat er al 30 personen aanwezig zijn in de dienst.

Je hoeft je kind niet van te voren aan te melden voor de KinderKerk. De leiding houdt zelf de namen registratie bij.

De overige zondagen zal er wel online KinderKerk zijn voor de kinderen die dan in de dienst zijn of thuis online meekijken. In de vorm van een video en een lied tijdens de kerkdienst, zoals jullie van ons gewend zijn. Ook blijven we elke week input geven in de Zondagsbrief.

Tot dan! Groeten Patrisja, Gerard, Tine, Marieke en Ruth

Op weg naar Kerst

We waren gewend aan Onderweg als maandblad. En we hadden vorig najaar juist een paar extra mooie nummers gehad, en toen veranderde alles door corona. We maakten in april nog een maantnummer, en toen, maandenlang geen Onderweg meer. In plaats daarvan wel elke week een dikke Zondagsbrief. En een mooi Startnummer in september.

Redactie en Kerkenraad zijn het er over eens: we proberen nu wéér een mooi nummer te maken dat met ons op weg gaat naar Kerst. Daarom nu ook aan iedereen de vraag of je voor dat nummer weer een bijdrage wilt leveren. Ook terugblikken en vooruitzien, het kan allebei de moeite waard zijn om je lezers te laten meeleven.. Als dat (gedeeltelijk) parallel loopt met de zondagsbrief is dat volgens mij geen bezwaar.

We proberen als deadline voor de kopij 24 november aan te houden, zodat het blad op 1 december verspreid kan worden.

Stuur je kopij als platte tekst naar boogaard.ni@kpnmail.nl. Een fotootje of plaatje erbij? Mooi, maar dan wel graag als een apart jpg-bestandje. Alewijn Boogaard, redactie Onderweg

Gevraagd vrijwilligers | december en Kerst

Een commissie houdt zich momenteel bezig met activiteiten voor de decembermaand. Op zaterdag 12 en 19 december willen we de kerk openstellen voor bezoekers. Samen met vrijwilligers denken we dat dit mogelijk is. Heb je belangstelling? Meld je aan bij Karin Rozendal (pgb4@xs4all.nl). Heb je ideeën of wil je meehelpen in december? We horen het graag. De eerste vergadering vond plaats in de Waaier. Foto's maken is nog niet zo eenvoudig. Marja ontbreekt op deze foto. Verder doen mee Betty, Jelle, Nienke en Karin. Namens de kerstcommissie, Karin Rozendal

Diaconie en Kerk collectes

Diaconiecollecte 15 november: Stichting project Voice Uganda.

De zorg spits zich vooral toe op de vrouwen en kinderen in de sloppenwijk in Kampala in Uganda.

Er is een gebrek aan toiletten en watertanks. Ze wilden dit jaar richten op de bouw van 6 toiletten en 2 watertanks van 10.000 liter.

Het bestuur in Uganda noemde het een groot project voor hun gemeenschap.

En dan, Corona tijd. Naaiatelier gesloten, hotels dicht, geen afzet van eieren en slachtkippen. Inmiddels is het naaiatelier weer open en komt de afzet van eieren en slachtkippen weer een beetje op gang. In het naaiatelier worden mondkapjes en maandverband (Voicepads) gemaakt. De vrouwen doen er alles aan om de projecten draaiende te houden. Alle lof. Maar hoe het ook zij, ze hebben het nog steeds heel moeilijk door corona. Er is gecollecteerd voor de diaconie en ook kunt u een gift overmaken voor: project Voice, de eigen kerk en beamer en kerk-tv Wil je onze doelen steunen?

Er zijn verschillende mogelijkheden om te geven; geef tijdens de fysieke dienst bij het verlaten van de kerk; of maak over via je bank of geef via de scipio app.

1e collecte is bestemd voor diaconie (project Voice)

NL50 RABO 0322 0480 79, t.n.v.

Diaconie, o.v.v. doel

2e collecte is bestemd voor de eigen kerk

NL25 RABO 0301 8240 29, t.n.v.

College van Kerkrentmeesters, o.v.v. doel

3e collecte is bestemd voor beamer en kerk-tv

NL25 RABO 0301 8240 29, t.n.v.

College van Kerkrentmeesters, o.v.v. doel

Word vriend op facebook van

de kerk Blokzijl- Scheerwolde en we delen met u en jou de bijzondere activiteiten, die er zijn in en om de kerk!

Kopij eerstvolgende nummer voor het nummer dat vrijdags uitkomt: kopij tot uiterlijk zaterdagmiddag 12.00 uur naar Henk van Dalen hvandalen03@hetnet.nl

Giethoorn

Predikant Ds.A.C.J. van Waard-Pieterse, De Elzen 20, 8355 CX Giethoorn, 0521-362555 astridvanwaard@hotmail.com
Scriba: Harry Besselse, p/a Beulakerweg 78a, 8355 AK Giethoorn, 0521-344266 scribagiethoorn@gmail.com
giethoorn.protestantsekerk.net
Kerkrentmeesters bankrek.nr NL69 RABO 0322 0010 80
Diaconie bankrek.nr: NL39 RABO 361 2597 51

I.v.m. de coronacrisis

worden er geen gebruikelijke erediensten in de kerk gehouden, maar diensten in het Protestants Centrum. Aanvang om 10 uur. Op zondag, 22 november zijn er i.v.m. het einde van het kerkelijk jaar twee diensten; één om 10 uur en één om 15 uur. Voor de dienst van 15 uur worden de gemeenteleden persoonlijk uitgenodigd. In beide diensten zal onze eigen predikant A. van Waard - Pieterse voorgaan en op zondag, 29 november gaat ds. D.J. Lagerweij uit Zwolle voor. I.v.m. de beperkt beschikbare plaatsen wordt u verzocht om u voor het bijwonen van de dienst(en) telefonisch of via e-mail aan te melden bij de scriba. Telefoon: 0521-344266 of scribagiethoorn@gmail.com

Laatste zondag van het kerkelijk jaar

Zondag 22 november, de zondag die vooraf gaat aan de eerste Advent, sluiten wij een kerkelijk jaar af. Op deze zondag zullen wij twee diensten houden in het Protestants Centrum, om 10.00 uur 's ochtends en om 15.00 uur 's middags. We hebben hier voor gekozen in verband met het relatief grote aantal overledenen, die we zullen gedenken. Dit jaar zullen wij gedenken: de heer A. Strijker, mevr. H. Knol-Spikman, mevr. G. Stevens-Nijenhuis, mevr. T. Spitzen-Boes, de heer J. Vink, mevr. E. Ket, de heer K. Prinsen, mevr. M. Huismans-v.d. Belt, de heer J.W. Soer, de heer H. Winter, mevr. A. van Zanden-Meijer en mevr. A. Piek-Smit.

Bij binnenkomst kunnen familieleden van de overledenen een kaars aansteken op de tafel, waarachter de predikant zal staan. Iedereen kan een lichtje ontsteken voor iemand die langer geleden overleden is en die nog steeds in uw gedachten is. U kunt daarna plaatsnemen op de stoelen. Wij vullen de zaal nu van achter naar voren, zodat er ruimte blijft bestaan rondom de tafel met de kaarsen. Bij het noemen van de namen tijdens de dienst zal er ook een kaars worden ontstoken voor degenen die dit jaar overleden zijn en van wie wij de naam niet noemen. Zo gedenken wij onze gestorvenen. Zij zijn niet meer bij ons, maar zij horen nog wel bij ons. Gods trouw verbindt ons. Voor beide diensten geldt: geef u van tevoren op als u

wilt komen. Er kunnen maximaal 30 personen in de zaal en vol is vol. Wie laat komt en zich niet heeft opgegeven kan een volle zaal treffen en naar huis moeten. Wel wordt de dienst, zoals elke zondag, opgenomen en kan deze later op de dag of vanaf maandag gevolgd worden via Youtube. Zoek op pkn Giethoorn en de desbetreffende datum.

De kerkdeuren open op maandag

Nu wij in deze Corona-tijd nog geen kerkdiensten in de kerk houden, is de kerk wel doordeweeks even open. Dit geeft jou en u de mogelijkheid om in de kerk te gaan zitten en het heilige te ervaren, dat de kerkruimte uitstraalt. Bij de Paaskaars kun je een waxinelichtje aansteken en in een bak met zand zetten. Op de tafel achter in de kerk kun je je gedachten of een gebed opschrijven in het bezoekerschrift. Nu het vroeger donker is, zullen we vanaf november niet meer op de woensdagavond open zijn. De gang naar de kerk langs een donkere begraafplaats is niet aantrekkelijk voor bezoekers en de gastheer/dame. De maandagmiddag zal de kerk wel open blijven van 13.30-14.30 uur. Buiten aan de weg staat een bord met 'Kerk open'. Juist in de koudere, donkere maanden biedt het aansteken van een kaarsje troost en kan je in een stille, warme kerk de kracht van het geloof ervaren. Maak er gebruik van; er is altijd een gastheer of gastdame aanwezig.

Afscheid ambtsdragers

Tijdens de oogstdankdienst op zondag 8 november hebben we niet alleen God bedankt voor de oogst, maar ook vier mensen, die zich de afgelopen jaren hebben ingezet voor onze Protestantse gemeente en nu gestopt zijn. Marleen Winter was diaken en heeft met haar frisse werkbare ideeën diaconaat binnen en buiten de gemeente op de kaart gezet. Op Gerry van Bruggen als diaken zijn sfeer en enthousiasme van toepassing. Maak de kerk zichtbaar in het dorp, was haar idee. Niet alleen met activiteiten, maar ook met licht en kleur. Het kerkgebouw en het Protestants Centrum vallen in de adventstijd extra op door de adventsstert en de kerstboom rond de vlaggenmast. 's Zondags zie je dat er dienst is door de grote PKN-vlag, die wappert. Dick van Marle was jarenlang kerkrentmeester en regelde de financiële administratie. Veel werk achter de schermen, maar daardoor is het huishoudboekje van de kerk wel op orde. En als laatste Marjan ter Beek. Zij nam vorig jaar het pastoraat over van de predikant. Ze is bij vele mensen op bezoek geweest en was betrokken bij vreugdevolle, maar ook verdrietige gebeurtenissen bij gemeenteleden. Allen hartelijk dank!

In memoriam Aaltje Piek-Smit

10 oktober is overleden mevrouw Aaltje Piek-Smit. Zij woonde het laatste jaar in Zonnekamp te Steenwijk, maar daarvoor woonde zij 12 jaar in Zonnewiede. Haar gezondheid nam de laatste jaren af, maar voor die tijd was ze actief. Ze heeft vele poppen in Gieterse klederdracht gemaakt voor het Olde Maat Uus. Toen ze zelfstandig woonde in Steenwijk aan de Willem de Zwijgerlaan deed ze veel vrijwilligerswerk, o.a. in de Grote kerk. Maar het grootste

deel van haar leven woonde ze in Giethoorn; op Dwarsgracht om precies te zijn. Ze werd in 1926 geboren als jongste dochter van de familie Smit op Dwarsgracht 7. Het leven op de boerderij betekende hard werken en weinig verdienen, maar Alie hielp mee. De oorlogsjaren maakten diepe indruk op Alie als tienermeisje. Na de oorlog trouwde ze met Jan Piek. De beginjaren van hun huwelijk waren niet gemakkelijk, maar uiteindelijk kwamen ze op Dwarsgracht 2 te wonen. Vanaf 1953 was Aaltje daar gelukkig met haar gezin. De zonen Harm en Jan konden hier opgroeien. Maar ook nu waren er zorgen om rond te komen. Vakantiegangers zorgden voor contacten en extra inkomen. Moeder en oma kende soberheid, hield van gerechtigheid en haar leven werd gekenmerkt door zorg. Tijdens de afscheidsdienst hebben wij haar leven in het licht van Matteus 6 gezet, waar het gaat om zorgen. Zorgen over jezelf en over wat je zult eten en drinken. Zorgen over het lichaam en of er wel genoeg kleding is om aan te trekken. Jezus pleit niet voor een zorgeloos leven. Hij zegt echter, dat materiele behoeften en bezittingen niet je leven moeten gaan beheersen. Bezittingen vergaen je niet voor eeuwig, maar Gods liefde houdt eeuwig stand. Aaltje Piek was gelovig opgevoed, maar dat geloof gaf ook wel spanningen. Zij en haar man waren beiden harde werkers en wisten er steeds met weinig middelen iets van te maken. Als God zorgt voor de vogels in de hemel en voor de prachtige bloemen, dan zal God ook voor jou zorgen. Zoek Gods koninkrijk en zijn gerechtigheid. Wie leeft met hoop en vertrouwen, is gericht op het positieve. Moeder en oma had alle reden om door zorg en verdriet getekend te zijn, maar ze bleef vooruit kijken en mogelijkheden zien. Moge Aaltje Piek-Smit nu de eeuwige zorg van de hemelse Vader ervaren, te midden van een hemelse bloemenzee. Wij wensen kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen Gods zegen nu zij haar missen. Ds. A. van Waard

Wel en Wee. Graag aandacht voor de familie Henk en Yvonne Wildeboer. Ruim drie weken geleden is hun 18 jarige dochter Winy getroffen door een acute dwarslaesie. Ze verblijft thans in het revalidatiecentrum in Haren. Als blijk van medeleven zou het fijn zijn om Winy en de familie een kaartje te sturen. Het adres is: Beulakerweg 48, 8355 AJ Giethoorn. We wensen Winy en de familie Wildeboer veel sterkte toe en zullen hopen op een volledig herstel.

Gedicht

Mensen hebben mensen nodig om elkaar te dragen
om elkaar tot leven te brengen.
Mensen hebben mensen nodig om voor elkaar op te komen
om samen te werken aan welzijn en geluk.
Mensen hebben mensen nodig om te laten zien wie U bent
God van liefde
God van gerechtigheid.
Wek dan die kracht in ons.
Doe die liefde in ons ontvlammen
die ons omkeert naar elkaar
die ons doet zorgen voor elkaar.
Dat wij U liefhebben.
Dat wij onze naaste beminnen.
Dat wij onszelf kunnen beminnen.

Lees verder op pagina 13

Vervolg van pagina 12

Marinus van den Berg

Hartelijke groet van Marjolein Petter en voor u allen een gezegende week.

Kuinre

Protestantse Gemeente Kuinre
Henric de Cranestraat 41
8374 KL Kuinre

Scriba: scriba-kuinre@live.com

www.kuinreblankenham.
protestantsekerk.net
www.facebook.com/
pknkuinreblankenham

Bloemengroet: de bloemen uit de dienst van 8 november zijn naar dhr. A. Mulder gegaan. Uit de dienst van 15 november zijn de bloemen naar Fam. Vos gegaan.

Kerkdiensten:

Zondag 22 november gaat Ds. Lagerweij uit Zwolle voor. Deze dienst is de laatste dienst van het kerkelijk jaar. Aanvang van de dienst is om 10.00 uur.

Zondag 29 november, 1e Adventzondag, gaat Ds. W. Kok uit Emmeloord voor. Deze dienst begint om 10.00 uur.

Zondag 6 december, 2e Adventzondag. In deze dienst gaat Ds. J. Riemersma uit Sliedrecht voor. Aanvang van deze dienst is om 10.00 uur.

Zondag 13 december, 3e Adventzondag, gaat mevr. L. Brugmans uit Nunspeet voor. Deze dienst begint om 10.00 uur.

In Kuinre dansen we op gospel en bieden we lol en troost in pandemie.

Wereldwijd delen mensen filmpjes waarin ze swingen op de muziek van de Zuid-Afrikaanse dj Master KG. Deze swingende gospel uit Zuid-Afrika is inmiddels het troostlied van zorgmedewerkers wereldwijd. Het doel is saamhorigheid uit te stralen te midden van de coronapandemie. Het bijbehorende dansje werd bedacht door Angolese jongeren.

'Jeruzalem is mijn thuis. Red mij, neem me mee. Mijn koninkrijk is niet hier.' Dat is de vrije vertaling van de Zoeloe-gospeltekst. De initiatiefnemer is dorpsgenoot en ND-cartoonist Willeke Brouwer. Omdat zij onlangs haar elleboog op twee plekken brak, kreeg ze hulp van haar kinderen, zangeres Elly Zuiderveld en filmmaker André van der Weide. Zij hopen dat hun versie van de zogenoemde Jeruzalema Challenge anderen opbeurt. 'Als ik in een dip zit, kijk ik naar zo'n vrolijk makende video', aldus Willeke Brouwer. Als cartoonist draai je negatieve dingen om en maak je er iets grappigs van. Dat is mijn manier van kijken.' We hopen dat deze challenge een beetje licht en licht geeft in deze donkere tijd. André van der Weide maakte opnames van de dans in en rondom onze monumentale kerk met medewerking van vele enthousiaste dorpsgenoten.

<https://www.youtube.com/watch?v=LlizOYqDYPg>

Beamerteam: In juli zijn de diensten weer begonnen. De kerk is coronaproof ingericht en we houden ons aan de richtlijnen van het RIVM. Voor iedereen is de gang

naar de kerk (nog) niet mogelijk. Door het beamerteam is er in de coronaperiode onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor het online uitzenden van de diensten. Vanaf 5 juli jl. wordt wekelijks de dienst gestreamd en u kunt dan live meekijken en luisteren. Mocht u op zondagmorgen om 10.00 uur verhinderd zijn kunt u de dienst later ook nog bekijken via YouTube, zoeken op beamerteam Kuinre of kerk Kuinre. Ook via de website van onze kerk kunt u op de link komen. Elke week zijn er twee mensen nodig om de dienst te streamen. Daarom zijn we op zoek naar mensen die interesse hebben om ons team te komen versterken, zo is het mogelijk om bij toerbeurt je in te zetten voor onze kerk. Mocht u interesse hebben, dan bent u van harte welkom. Wilt u eerst wat informatie dan kunt u bellen met familie Paulusma, 0527-231539. Namens het beamerteam alvast bedankt.

In tijden van corona is het goed om naar elkaar om te kijken en een beetje voor elkaar te zorgen. Mocht u hulp nodig hebben, voor het halen van de boodschappen, medicijnen, post wegbrengen enz. dan mag u altijd Clara Mulder bellen op 0527-231367.

O ja, denk niet: "laat maar." Nee gewoon doen! We zijn er om elkaar te helpen.

Als kerkenraad willen wij u vragen als er ziekte is of behoefte aan een gesprek contact op te nemen met de scriba of de ouderling. Wij zijn graag op de hoogte.

Met een vriendelijke groet,
Protestantse Gemeente Kuinre.

Steenwijkerwold

Predikant: ds. E. van Veen, tel. 0521-58 85 68, ericvveen@ziggo.nl

Scriba: dhr. G. Dekker,
Marijenkampen 2, 8339 SM
Marijenkampen, tel. 06-106 506 72,
scriba@pk-steenwijkerwold.nl
Kerkelijk bureau: kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl,
tel. 0521-51 74 51

Zondag 22 november: Eeuwigheidszondag. Aanvang: 09.00 uur en 10.30 uur. Voorganger: ds. E. van Veen. Organist: Gerco Eggink. De laatste zondag van het kerkelijk jaar valt dit jaar op 22 november, deze zondag wordt ook wel gedachteniszondag genoemd. Deze dag biedt ruimte aan wat mensen bezighoudt. Juist dit jaar is de behoefte groot om overledenen te gedenken.

In veel gemeenten worden traditiegetrouw op de laatste zondag van het kerkelijk jaar - ook wel Gedachteniszondag of Eeuwigheidszondag genoemd - de namen genoemd van de gemeenteleden die het afgelopen jaar overleden zijn. Vanwege de coronatijd hebben wij gekozen voor twee diensten om op die manier recht te doen aan de families van de nabestaanden. De betrokken families krijgen een uitnodiging voor welke dienst zij zijn genodigd. Deze bijzondere dienst zal vanwege de coronamaatregelen anders dan anders zijn. Op dit moment hebben we 11 mensen te gedenken, waaronder een echtpaar. De ene dienst begint om 9.00 uur en de andere dienst om 10.30

uur. De diensten duren ongeveer 45 minuten. De kaarsen in de dienst worden aangestoken door een ambtsdrager. Vóór elke dienst zal er koffie zijn.

Wij gedenken :

Aafje Kuipers-Los, overleden op 3 februari 2020, 92 jaar
Jennie de Vries-Grevelink, overleden op 17 april 2020, 82 jaar
Anneke Kuijsten-de Vries, overleden op 26 juni 2020, 80 jaar
Evert Jan Veurman, overleden op 19 juli 2020, 88 jaar
Pietje Vijcherson-Kuiper, overleden op 20 juli 2020, 86 jaar
Henk Snijder, overleden op 9 augustus 2020, 87 jaar
Hendrika Miedema-van de Werfhorst, overleden op 14 februari 2020, 91 jaar
Anne Miedema, overleden op 10 augustus 2020, 94 jaar

Willie Verbeek-Wagter, overleden op 5 september 2020, 90 jaar
Roeli Boer-Westerbeek, overleden op 23 september 2020, 78 jaar
Ge Winters-Rodermond, overleden op 19 oktober 2020, 86 jaar
In deze dienst zullen we de namen noemen van gemeenteleden die het afgelopen jaar zijn overleden, en een kaars ontsteken. Nu we niet de gelegenheid kunnen geven om daarnaast nog een lichtje aan te steken voor een overleden dierbare, hebben we een andere mogelijkheid bedacht. Wie wil kan een naam doorgeven om te gedenken op die zondag. De naam wordt genoemd en de diaken steekt een lichtje aan en plaatst het lichtje op de spiegel. Op deze manier willen we lichtjes ontsteken voor overleden dierbaren, die we met ons meedragen. Namen doorgeven kan bij diaken Harry ten Wolde via tel. 06- 1949 6448 of e-mail htewolde@hotmail.com

Zondag 29 november: 1e advent. Aanvang: 09.30 uur. Voorganger: ds. C.P. Meijer (Zwolle).
Bevestiging en intrededienst Ruinerwold

Op 29 november zal ik 's middags bevestigd worden als parttime predikant in Ruinerwold. Een bijzondere dienst in een bijzondere tijd, waardoor maar weinig mensen bij deze dienst aanwezig kunnen. Ds. Marianne Gaastra, hier in Steenwijkerwold niet onbekend, zal de bevestiging doen. Ik zie er naar uit om ook daar aan de slag te kunnen. Dinsdag en donderdag zullen in beginsel de vaste dagen zijn dat ik hier mijn werkzaamheden blijf doen. Wel blijf ik bereikbaar ook buiten deze tijden.

Kerkdiensten

U bent op zondagmorgen van harte welkom in de kerk. Wel moet u van te voren een plaats reserveren bij onze scriba, dhr. Dekker: tel. 06-106 506 72 of scriba@pk-steenwijkerwold.nl

Bij binnenkomst en bij het verlaten van de kerk dient u een mondkapje te dragen.

De dienst is te volgen via: www.kerkdienstgemist.nl

I.p.v. een gift in de collectezak kunt u een bijdrage overmaken per bank:

Diaconie: NL 29 RABO 0149 0943 53 t.n.v. Diaconie Protestantse Gem. Steenwijkerwold
Kerkrentmeesters: NL 17 RABO 0149 0057 17 t.n.v. Kerkrentmeesters Protestantse Gem. Steenwijkerwold

Gespreksgroep Kijk op Geloof
De gespreksgroep is gepland op maandag 23 november, aanvang

19.30 uur in Hoogthij. Ter bespreking zijn Ezechiël 34: 11-17 en Mattheus 25: 31-46. Deze bijbelgedeelten werden gelezen in de eredienst van zondag 15 november.

Het thema van het gesprek op zal zijn : "Omzien naar elkaar." (Mattheus) zoals God omzag en omziet naar ons. (Ezechiël). Een heel actueel thema. Zouden wij niet wat meer naar elkaar om moeten zien? Je vraagt je wel af waarom zowel Ezechiël als Mattheus de mensen indeelt in goede en kwade mensen, in schapen en in bokken. In onze tijd is een dergelijke indeling een basis voor allerlei discriminatie. We moeten m.i. ook niet vergeten dat beide bijbelgedeelten het oog hebben op de eindtijd waarin de verhoudingen zijn verscherpt.

Bloemen

Met een hartelijke groet en een bemoediging zijn de bloemen uit de dienst van zondag 8 november gebracht bij mevr. F. Middelbrink-v.d. Weide aan Bakkersveld. Op zondag 15 november zijn de bloemen met een hartelijke felicitatie voor hun 60-jarig huwelijk gebracht bij dhr. en mevr. J. Bakker aan de Capellestraat in Steenwijk.

Giften

Ds. van Veen ontving 2 x €20 en 2 x €10 voor de kerk. Allemaal hartelijk bedankt voor deze giften.

Wij leven mee

Als u iets te melden heeft of door te geven betreffende pastoraat, neem dan gerust contact op met de ouderling of met de predikant. Het leven van mensen is vaak een weg van op en neer. Zo ook in onze gemeente. Sommige mensen hebben veel zorg nodig. Er zijn ook mensen voor wie de toekomst onzeker is of die wachten op spannende behandelingen of nadere onderzoeken. En dan zijn er de mantelzorgers die soms zwaar belast worden, maar hun werk met veel liefde doen. Alle zieken en hun verzorgers sterkte toegewenst!

Kontakt

Kopij voor het kerstnummer van Kontakt kunt u tot en met woensdag 2 december sturen naar: kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl

Informatieavond

We kunnen als kerkenraad terugzien op een geslaagde informatieavond.

Met een twintigtal aanwezigen hebben we, ook met behulp van de Classispredikant ds. Klaas van der Kamp, duidelijkheid kunnen geven over het proces m.b.t. het afschalen van onze predikantsformatie van 100 naar 50% Fte en het voorlopig aanblijven voor 50% van onze predikant.

Aan het einde van de avond was er toch nog behoefte voor een paar vragen, hoewel buiten de agenda van de vergadering. Het betrof hier o.a. een vraag over de aanschaf van een derde camera. Hier is vooral inhoudelijk op geantwoord vanuit het digi-team en Kerkrentmeesters. Zoals; met een derde camera kunnen er betere opnames worden gemaakt, vooral ook bij uitvaartdiensten en bij huwelijksinzeeningen. Na dit soort diensten kan een opname vastgelegd op een USB-stick, meegeven worden aan de familie dit kan nu niet. Maar ook voor de toekomst is het van belang de zaken goed voor elkaar te hebben, wanneer we het kerkgebouw multifunctioneler zullen moeten aanbieden.

De financiële vraag over de aanschaf van zo'n camera, 'is dat nu wel nodig' we zitten al zo krap in de middelen' is misschien wat onderbelicht gebleven. De aanschaf van deze camera wordt gefinancierd met geld dat binnenkomt via het 'Verjaardagsfonds'. Hiermee is ongeveer de helft van de kosten reeds gedekt.

Een andere vraag was over het '(mee)zingen', wanneer kan dat weer?

Hier moeten we voorlopig helaas op antwoorden dat we de Coronaregels van de overheid en de PKN nauwlettend volgen. Zodra we de regels kunnen versoepelen, zullen we dat uiteraard maar al te graag doen.

Maar voorlopig is het credo, 'liever voorzichtiger dan spijt achteraf'.

Houd moed, heb lief

Tenslotte

Gedicht uit het Nieuwe Liedboek blz. 1302

Zonder liefde ben je nergens

Al kon ik nog zozeer

in prachtige preken

mijn redes afsteken

en wist ik wijze woorden op ieder gebied

maar had ik de liefde niet

dan was het toch meer

wat trommelgekleetter

gezwets en geschetter

had ik de liefde niet.

Al blies ik trompet

hoog van de toren

al zong ik in koren

de sterren van de hemel, het hoogste lied

maar had ik de liefde niet

dan klonk het toch net

als toeters en bellen.

Ik had niets te vertellen

had ik de liefde niet.

Want liefde is echt

en liefde is aardig

is open, oprecht

en eerlijk, rechtvaardig.

Is liefde die ziet

hoe opnieuw te beginnen

die ieder verdriet

ook de dood kan overwinnen.

Karel Eykman, 1 Korinthe 13

Met vriendelijke groeten,

ds. Eric van Veen

Vollenhove

Hervormdvollenhove.nl
redactie@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-stad: ds.
D. Wolters, Steiger 27, 8325
HB Vollenhove tel. 0527-239291
predikantstad@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-Ambt:
ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88,
8326 AD Sint Jansklooster tel.
0527-239504 predikantambt@hervormdvollenhove.nl

Scriba: Dhr. H. Wijermars, Postbus
82, 8325 ZH Vollenhove. tel. 0527-
243860 scriba@hervormdvollenhove.nl

Koster Grote Kerk: dhr. G. Bos, tel.
0527-241951.
Beheerder Hervormd Centrum
"Tilvoorde": mw. N. Lassche-
Remijnse, Tilvoorde: tel.
0527-241538 tilvoorde@hervormdvollenhove.nl

Koster Kapel: mw. G. van
Dalen, tel. 0527-246767 kapel@hervormdvollenhove.nl

Vervolg van pagina 13

22 november om 10:00 uur in de Grote Kerk, in deze dienst hoopt ds. H.J.H. Pap voor te gaan. De organist is dhr. J. Bredewout. Collectes: noodlijdende personen, instandhouding van de eredienst, energiekosten. Laatste zondag kerkelijk jaar.

22 november 2020 om 19:00 uur in de Grote Kerk, in deze dienst hoopt ds. D. Wolters voor te gaan. De organist is dhr. A. Kroeze. Laatste zondag kerkelijk jaar.

29 november 2020 om 10:00 uur in de Grote Kerk, in deze dienst hoopt ds. J.B. Kamp voor te gaan. De organist is dhr. J. Tijssen. Collectes: diaconie, instandhouding van de eredienst, energiekosten. 1ste Advent.

29 november 2020 om 19:00 uur in de Mariakerk, in deze gezamenlijke jeugddienst hoopt ds. D. Wolters voor te gaan.

Agenda

24 november 2020 om 20:00 uur, Focus 3.4, LiveStream.

25 november 2020 om 10:00 uur, Bijbelkring 60+, Tilvoorde.

1 december 2020 om 19:30 uur, Focus gespreks- en bijbelkring, Kapel.

8 december 2020 om 19:30 uur, Kleine kerkenraadsvergadering, Tilvoorde.

Bij de ochtenddienst van zondag 22 nov.

Op 22 november is de Laatste Zondag van het Kerkelijk jaar. We gedenken die zondag de gemeentelieden die het afgelopen jaar zijn overleden. In de kerk noemen we de namen van hen die ons zijn voorgedaan.

In de ochtenddienst willen we Psalm 116 horen en zingen. De HEER heb ik lief, hij hoort mijn stem, mijn smeken, 2hij luistert naar mij, ik roep hem aan, mijn leven lang. 3Banden van de dood omknelden mij, angsten van het dodenrijk grepen mij aan, ik voelde angst en pijn.

4Toen riep ik de naam van de HEER: 'HEER, red toch mijn leven!' Daarbij een fragment uit de tweede brief van Paulus aan de gemeente in Korinthe Wij richten ons niet op de zichtbare dingen maar op de onzichtbare, want de zichtbare dingen zijn tijdelijk, de onzichtbare eeuwig. Wij weten dat wanneer onze aardse tent, het lichaam waarin wij wonen, wordt afgebroken, we van God een woning krijgen: een eeuwige, niet door mensenhanden gemaakte woning in de hemel.

2Wij zuchten in onze aardse tent en zouden willen dat onze hemelse woning er nu al over wordt aangetrokken. 3We zijn er echter zeker van dat we ook ontkleed niet naakt zullen zijn. 4Zolang we in onze aardse tent verblijven zuchten we onder een zware last, omdat we niet willen dat deze kleding wordt uitgetrokken; ze willen dat er nieuwe over wordt aange trokken, zodat het sterfelijke door het leven wordt verslonden.

Bij de avonddienst van 22 november

Tijdens deze dienst lezen we de indrukwekkende manier waarop Israël afscheid neemt van Jozef en zijn twee zonen, kort voordat hij sterft. Het is een gezegend

afscheid, vol hoop. Elkaar los te moeten laten, is één van de pijnlijkste en moeilijkste zaken tijdens een ziekteproces. Israël laat zijn geliefden niet zo maar los, Hij vertrouwt hen toe aan God – én dat maakt een wereld van verschil. In deze dienst noemen we de namen van hen die ons ontvallen zijn. Dat doen we in hoop en vertrouwen dat God hen niet loslaat en ook ons niet. Gods goedheid houdt ons staande!

Jeugddienst 29 november

Zondagavond 29 november is er een jeugddienst vanuit de Mariakerk. Meer informatie volgt in het komende, digitale Zondagsblad.

Focus LiveStream

Op dinsdag 24 november is de volgende LiveStream te bekijken via de website van de kerk en het YouTube kanaal van Dick Wolters. Centraal staat het vierde thema van dit blok: Kansen in het dagelijks leven. Om 20.00 uur starten we en de uitzending duurt zo'n drie kwartier.

Giften

Het College van Kerkrentmeesters ontving via Margreet Lassche €50 voor de Kerk en via Ds. Pap €20 voor de kerk. De diaconie ontving via ds. Pap €20. Hartelijk dank voor deze gift.

Bloemengroet

Er zijn afgelopen week, als teken van medeleven en als groet van de gemeente, bloemen gebracht bij mw. Huisman- Driezen, Laurier 155, bij fam. Visscher, Karwij 265, bij mw. Harsevoort - Harsevoort, de Wal 23, bij dhr. en mw. de Lange - Regelink, Aan Zee 32 en bij dhr. en mw. de Lange - van Veen, v. Rhenenlaan 23.

Nieuws van Ankerboeken november 2020

Dit najaar zijn er weer inspirende boeken uitgekomen die we voor u op voorraad hebben genomen.

Henk Binnendijk wijst ons in "Op weg naar de hemel" op de tabernakel. De tabernakel toont ons wie God is en hoe groot Gods plan met een mensenleven is. De schrijver laat zien hoe de symboliek van de tabernakel ook voor onze tijd van grote waarde is. Bij elk hoofdstuk zijn er gespreksvragen waardoor het boek geschikt is voor gespreksgroepen en individuele bijbelstudie.

Elsbeth Gruteke (predikant, historicus en radiopresentator) schreef een leeswaardig boekje in de Puur-geloofreeks: "Vertrouwen- de lessen van Paulus"; gebaseerd op de brief aan de Filippenzen. Ieder hoofdstuk wordt volgens een vast stramien opgebouwd met lezen van de Bijbel, interpretatie, meditatie, persoonlijke vragen, gespreksvragen en een samenvatting. Door de thematische insteek is dit boek een prima handvat om aan de slag te gaan met het begrip vertrouwen, individueel of in een groep.

Voor de kinderen zijn er o.a. de prachtige "Peuterbijbel" van Willemijn de Weerd en Marieke ten Berge, de "Zoekbijbel" van Sarah en André Parker, "Een heel bijzondere baby" van Liesbeth van Binsbergen en de "Puzzelbijbel" bijgekomen. Geschikt voor verschillende leeftijden en om samen te kijken en te lezen. Een mooie kennismaking met het Woord van God, de blijde boodschap.

Pastoraat

Henny Weijs, Grachtwal 13 / 03

Vollenhove

STAD

Ds. D. Wolters, Steiger 27,
8325 HB Vollenhove, 0527-239291
E-mail:
predikantstad@hervormdvollenhove.nl
kerkelijk werker Mw. Heidi Kramer,
tel. 0527-613766 of 06-30016897
E-mail:
hkramer@hervormdvollenhove.nl

(Marknesse), onderging begin deze week een ingreep in het ziekenhuis. We bidden hem kracht en gezondheid toe.

Dank

Grote dank wil ik uitspreken voor iedereen die zich in deze tijd inzet om onder vreemde omstandigheden toch de diensten door te laten gaan. Voor onze coördinator, technici, kosters, zangers, beamerteam én allen die op welke manier dan ook zich inzetten in deze tijd. Het is geweldig wat jullie allemaal doen. Hartelijk dank!

Met een hartelijke groet,
Dick Wolters

Vollenhove

AMBT

Ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88,
8326 AD, Sint Jansklooster,
0527-239504.
E-mail:
predikantambt@hervormdvollenhove.nl
E-mail:
scriba@hervormdvollenhove.nl

Meeleven met

Dhr. A. Groenewoud, Laurier 143 in Vollenhove, is weer thuis vanuit het ziekenhuis. Mw.A. Raggars-Lok, Koriander 246 in Vollenhove is weer thuis vanuit het ziekenhuis.

Nieuw Clarenberg

Gelukkig gaat het op dit moment in verband met het Coronavirus nog goed in Clarenberg. We mogen dankbaar zijn. Helaas zijn er verschillende activiteiten zoals de bijbelkring en de viering van het Heilig Avondmaal die vanwege besmettingsgevaar niet door kunnen gaan. Ook de bezoeksregelingen zijn allemaal wat scherper aangesteld. Er mogen maximaal twee mensen op een moment van de dag komen. Dus spontane bezoeken van mensen moeten eerst goed afgestemd worden met de bewoners van Clarenberg. Je merkt dat er minder bezoek is. We zijn ons ervan bewust dat we de veiligheid goed in acht moeten houden. Mondkapjes zijn verplicht voor alle bezoekers.

We wensen alle bewoners, verplegers en vrijwilligers vrede, gezondheid en Gods zegen toe, Stelt u bezoek op prijs, neem dan contact op met: Ouderling L.C.C. van der Niet telefoon 06-43145074 Ouderling G.Knobbe-Lok telefoon 243384 Diaken H. Bijma-Altena telefoon 244516 Diaken M. Lassche-Klaver telefoon. 241028

Ds. H.J.H. Pap telefoon 0527-239504 of 06-83195810

Huwelijksjubileum

Het echtpaar Knobbe-Winters – van Isselmudenstraat 8 in Sint Jansklooster- mocht met kinde-

ren en kleinkinderen het 50-jarig huwelijksjubileum vieren op 13 november 2020. We feliciteren de familie van harte en bidden hen alle goeds toe, Gods zegen en vrede.

Heer, zo in mijn warme bed met U weer in gesprek denk ik aan dat drievoudig snoer, U bent bij hem, U bent bij mij, ik kan U bijna voelen, U bent zozeer verweven, maakte het snoer zo stevig dat op de trouwdag is ontstaan, alleen al Uw aanwezigheid geeft zoveel van Uw vrede. Heer, dank voor al die jaren dat U al bij ons bent, het snoer nooit hebt verlaten, er was op elk moment. Wat waren we nog superjong toen U zich om ons wond, toch wisten we, alleen met U vinden we vaste grond. Heer dank voor zoveel liefde die uit dit snoer ontstond.

Ten slotte

Ontvang een vriendelijke groet vanuit de pastorie aan de Leeuwte, Ds. H.J.H. Pap

Waneperveen / Belt-Schutsloot

Ds.W.J. Menkveld, Veneweg 33
7946 LC Waneperveen, 0522-701108
b.g.g. 06-40428018, jmenkveld@solcon.nl
Scriba: mevr. R. Lok-Lok,
Noorderweg 57, 8066 PW
Belt-Schutsloot, 038-3867486
scriba@pknwaneperveenbeltschutsloot.nl
Protestantse kerk Waneperveen,
06-51038124
IBAN: NL27 RABO 0367 1544 63
t.n.v. het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Waneperveen/ Belt-Schutsloot
pknwaneperveenbeltschutsloot.nl

*We shall overcome,
We shall over come,
We shall over come someday,
Oh, deep in my heart,
I do believe,
We shall overcome someday.*

Diensten 22 november – Laatste zondag kerkelijk jaar: Belt-Schutsloot – 09.30 uur – Voorganger: ds. W.J. Menkveld Waneperveen – 11.00 uur – Voorganger: ds. W.J. Menkveld Ook voor deze dienst in W'veen dient u zich op te geven. Hier-voor geldt dezelfde regeling als voor BS. Zie: Kerkdiensten BS. 1e collecte: Diaconie, 2e collecte: Kerk en onderhoud, 3e collecte: Pastoraat.

Diensten 29 november – 1e Advent: Belt-Schutsloot – 09.30 uur – Voorganger: ds. R. Wijsma, Elim Waneperveen – 11.00 uur – Voorganger: dhr. J. Smit 1e collecte: Diaconie, 2e collecte: Kerk en onderhoud, 3e collecte: Najaarszending.

Laatste zondag kerkelijk jaar / Eeuwigheidszondag: Op deze zondag gedenken we de gemeentelieden die het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden door in de dienst hun naam te noemen en een kaars voor hen aan te steken. Een extra kaars zal worden aangestoken voor degenen van wie sommigen onder ons korter of langer geleden afscheid moesten nemen. Hun namen worden niet

genoemd maar wij willen hen wel gedenken.

6 december 2019, Geertruida Halfmouw-de Jonge 93 jaar.

2 maart, Grietje Kroes-Strijker 83 jaar.

31 mei, Albert Rodermond 90 jaar

23 juli Harmpje Stam-van Benthem 87 jaar

31 augustus, Jantje Klaver-van de Belt 90 jaar

2 september, Roelof Tjibbe Stoer 51 jaar

21 september, Remmelt Schoenmaker 75 jaar

Ik zou zo graag ...

Heel even willen kijken en zien hoe het in de hemel is.

Want er staat over geschreven, er is daar geen rouw en droefenis,

en een ieder die in Hem gelooft, mag daar heerlijk eeuwig leven.

Ik zou zo graag ...

'k Weet dat het onmogelijk is, toch... heel even willen kijken.

Daar waar degenen die ik liefhad nu zijn.

Ze zien, zonder moeite, angst en pijn.

Als ik ze dan hoor zingen, volmaakt, gezond en eeuwig blij, misschien...

is dan het gemis iets minder voor mij.

De kerkenraad wenst allen, maar in het bijzonder degenen die het afgelopen jaar of eerder te maken kregen met rouw en verdriet en een dierbare in hun midden missen, een troostvolle en gezegende dienst toe. Troost, Heer, hen die achterblijven; omgeef hen, met Uw liefde en kracht. Wees hen heel dicht nabij in de leegte en stilte die wacht.

Kerkdiensten Belt-Schutsloot

Ondanks alle beperkende richtlijnen bent u/zijn jullie van harte welkom in de dienst.

Voorlopig wordt er in de dienst gezongen door 5 personen. Wilt u ook een keer meezingen geeft u dat dan door aan ouderling R. van Dalfsen.

Voor het bijwonen van een dienst is het nog steeds noodzakelijk dat u zich van tevoren opgeeft.

Wilt u als gemeentelid (evt. met gezinsleden, dan wel graag het aantal personen doorgeven) een dienst bijwonen dan kunt u zich per e-mail opgeven voor vrijdagmiddag 12.00 uur voor de eerstvolgende zondag via scriba@pknwaneperveenbeltschutsloot.nl

Wanneer er plaats voor u is, krijgt u voor zaterdagmiddag 12.00 uur een bevestiging per e-mail. Krijgt u geen bevestiging, dan kunt u de dienst dus niet bezoeken. U kunt zich ook voor meerdere zondagen tegelijk opgeven maar houdt u dan wel in de gaten voor welke zondag u een bevestiging krijgt. De dienst wordt ook uitgezonden maar u komt niet in beeld. De camera is gericht op de voorganger, eventueel dienstdoende kerkenraadsleden en beamer.

NB: Wij vragen u in ieders belang van het onderstaande goede nota te nemen:

- Houdt u aan de basisregels van het RIVM.

-Mensen die volgens de overheid onder de risicogroepen vallen worden geadviseerd extra voorzichtig te zijn omdat zij een ver-

Vervolg van pagina 14

hoogd risico hebben om ernstig ziek te worden van het corona-virus. Zij beslissen zelf of zij een kerkdienst willen bezoeken (PKN).

- De kerk heeft een goed ventilatiesysteem maar er zullen ook ramen en/of deuren open staan in verband met de ventilatie en deze worden niet gesloten.

-Wacht bij de deur van de hoofdingang. De kosten wijst u een zitplaats aan.

- Desinfecteer uw handen bij binnenkomst.

- U mag niet zingen tijdens de dienst.

De dienst is ook te volgen via de site van onze kerk: www.pknwanneperveenbeltschutsloot.nl. U klikt dan op het tabblad: Kerk Media. De kerkenraad.

Kerkdiensten Wanneperveen

Er wordt wekelijks om 11:00 uur een kerkdienst gehouden in de kerk te Wanneperveen met inachtneming van de landelijke coronamaatregelen.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

-Tijdens de diensten wordt niet gezongen

-Men hoeft zich voorlopig vooraf niet aan te melden. (Behalve voor zondag 22 november, zie hierboven).

-Overige coronamaatregelen zoals maximaal aantal kerkgangers, afstand tot elkaar en goede ventilatie worden opgevolgd.

Op deze manier hopen wij op een verantwoorde wijze het gemeentegemoed met elkaar beetje bij beetje terug te krijgen en bieden wij gemeenteleden de kans om weer kerkdiensten bij te wonen. Wij nodigen u en jou van harte uit om de diensten weer te komen bezoeken, uiteraard onder de voorwaarde dat u gezond bent en naar verwachting blijft. Kerkenraad Wanneperveen

Bloemen

Zondag 8 november gingen de bloemen in BS naar scriba Roelie Lok, als dank voor de extra werkzaamheden in deze tijd. In Wanneperveen werden er bloemen gebracht bij mw. M. van Vianen, Burg. Pastoorstraat, zij is jarig geweest en naar de heer en mw. A van de Veen, Zuster Kortplantsoen, ter bemoediging.

Zondag 15 november gingen in BS de bloemen ter bemoediging naar de heer J. Stam, Belterweg.

In Wanneperveen werden deze week bloemen gebracht mw. R. Winters-Hertong, Veneweg, en naar Johan van den Berg, Veneweg. Voor beiden ter bemoediging.

Kerkenraadsverkiezingen

De vorige week door de kerkenraad verkozen 3 kandidaten in Belt-Schutsloot hebben helaas hun verkiezing niet aanvaard.

Daarom vraagt de kerkenraad u/ jullie dringend om voor de volgende vacatures aanbevelingen in te dienen.

Voor Belt-Schutsloot zijn dat 2 vacatures ouderling en 1 vacature ouderling kerkrentmeester en voor Wanneperveen zijn dat 2 vacatures ouderling kerkrentmeester.

Aanbevelingen kunt u schriftelijk of per e-mail indienen t/m dinsdag 24 november a.s. bij de scriba of iemand anders van de kerkenraad.

Hulpkosten

Koster Herma Bruintjes heeft te kennen gegeven te stoppen met

het kosterschap. Wij zijn dankbaar dat ze dit zo vele jaren heeft willen doen en willen haar dan hiervoor ook hartelijk bedanken. Er is namens de kerkenraad een klein afscheidspresentje bij haar bezorgd. Maar uit het bovenstaande volgt dat we dus op zoek moeten naar een nieuwe hulpkosten. Wie hier belangstelling voor heeft kan contact opnemen met Harm Rook. De kerkrentmeesters.

Vanuit de gemeente

Verschillende gemeenteleden ondergaan onderzoeken en dat is altijd weer spannend wanneer er op de uitslag gewacht moet worden. Ook ondergingen de laatste tijd enkele gemeenteleden wat kleinere ingrepen of korte opname's, Het is goed om te merken dat er onderling wordt meegedeeld. Ook in onze gebieden kunnen we elkaar opdragen en elkaars zorg en tegenslag voor onze Hemelse Vader uitspreken en zijn hulp en bijstand vragen. En laten we zeker niet vergeten Hem te danken voor herstel als we dat mogen ontvangen, kracht als we die ervaren en voor alle andere goede dingen die we van Hem mogen ontvangen.

Vanuit de Pastorie 1:

Wie de afgelopen week langs ons huis is gereden en wie dat de komende week doet zal kunnen zien dat er aan ons dak wordt gewerkt. Met de winter voor de deur leek een warme muts ons een goed idee voor onze woning. De afgelopen jaren heb ik helaas moeten constateren en leren dat je niet alles zelf kunt doen en zelfs dat je zelf veel minder doet dan dat je van te voren van plan bent. Uit handen geven dus. Zeker met een grote klus als deze. Maar, ik wil wel graag tussendoor een steentje bijdragen als dat kan zonder in de weg te lopen. Dat betekent dat ik mijn afspraken en geplande activiteiten allemaal zal doen maar dat ik verder ook wat vrije uren zal opnemen om te helpen bij het dak. Ik hoop op uw begrip daarvoor. Verder zal ik zeker ook elke dag mijn mail en app trouw lezen en beantwoorden dus als er wat is, dan ben ik er gewoon. Hartelijke groeten, Ds. Menkveld.

Vanuit de Pastorie 2:

Deze week heb ik het één en ander geleerd van dakpannen. Want ja, net als vele anderen wil ik wel graag 'onder de pannen zijn'. Als je van afstand naar een dak kijkt dat met pannen is gedekt dan lijken ze allemaal hetzelfde, behalve natuurlijk die daken waar pannen in verschillende kleuren op zijn gelegd of soms ook daken waar je ziet dat vreemde pannen tussen de gelijke pannen liggen. Misschien gingen er een paar stuk en bleek er geen passende vervanging. Maar, nu wil ik het even hebben over de pannen die van afstand hetzelfde zijn. Want wat blijkt, wie ze van dichtbij bekijkt ontdekt dat er geen twee pannen precies hetzelfde zijn. Kleur en vorm verschillen per pan, en dan zijn er natuurlijk de beschadigingen die elke pan uniek maken. Toch moeten die pannen samen een waterdichte bescherming geven voor de woning waar ze op liggen. Dat leggen van de pannen is een karwei waar vakmanschap bij komt kijken. En, zo leerde ik, er is een flinke storm nodig om

ze allemaal op hun plek te krijgen zodat ze elkaar goed vasthouden en samen een eenheid vormen. De vergelijking met mensen ligt voor de hand. Ook mensen lijken van afstand op elkaar en zijn ook gemaakt om bij elkaar te horen en samen te werken aan een gezamenlijk doel. Maar van dichtbij blijkt dat er geen twee mensen gelijk zijn en dat maakt het een moeilijke klus om ze toch samen te voegen. En inderdaad, soms helpt een storm, of mogen we hier ook zeggen dat er een storm nodig is voordat mensen beseffen hoezeer ze elkaar nodig hebben en elkaar vastgrijpen en samenwerken? In ieder geval is ook hier het vakmanschap van de samenvoeger belangrijk. Wie zich laat gebruiken, wie zich laat inschakelen, wie durft vertrouwen dat de plek die hij of zij krijgt van onze hemelse vader de goede is, die zal leven in verbondenheid met andere mensen die zich laten invoegen en die zal ontdekken dat een storm de eenheid niet verstoort maar versterkt.

Hartelijke groeten,
Ds. Menkveld.

Willemsoord / Peperga / Blesdijke

Predikant: ds. Gerrit van den Dool
Pastorie: Steenwijkerweg 157
8338 LB Willemsoord
predikantwillemsoord@gmail.com
Telefoon predikant: 0521-346611
Scriba: Henry Bos, Steenwijkerweg
194 8338 LD Willemsoord, 0521-514587
kerk.willemsoord@hetnet.nl
Koster: mevr.T.Vinters-de Boer,
0521-588515, Rentmeesters Prot.
Gem Willemsoord Peperga Blesdij-
ke IBAN: NL34 INGB 0000 9350 70

Zondag 22 november 9.30

uur. Laatste zondag kerkelijk jaar: In deze dienst gaat ds. Gerrit van den Dool voor. Ouderling van dienst is Feikje Kloosterman en het orgel wordt bespeeld door Theun Hoen. De uitgangscollecte is voor het plaatselijk kerkenwerk. De bloemen worden bezorgd door Ankie Koopmans en de zorg voor de kinderen is in handen van Pieter. De opname wordt rondgebracht door Klaas Klarenberg. De ophaaldienst wordt verzorgd door Adrie Winters (0521-588515).

Zondag 29 november 9.30 uur

Viering Heilig Avondmaal: In deze dienst gaat ds. Gerrit van den Dool uit Emmeloord voor. Ouderling van dienst is Henry Bos en het orgel wordt bespeeld door René van Rijn. De tafelcollecte is voor de diaconie. De bloemen worden bezorgd door Henk Ruiter en de zorg voor de kinderen is in handen van Neeltsje en Inge. De opname wordt rondgebracht door Janny Hop. De ophaaldienst wordt verzorgd door David Ridders (0521-589515).

Bij de diensten. De laatste zondag van het kerkelijk jaar wordt ook wel 'Zondag Voleinding' genoemd. Deze laatste zondag van het kerkelijk jaar valt één week voor het begin van Advent op de laatste of één na laatste zondag van november.

Het is een traditie van onze kerk om op deze laatste zondag van het kerkelijke jaar allen te gedenken

die in het afgelopen jaar gestorven zijn. In onze gemeenschap worden hun namen genoemd omdat wij hen niet willen vergeten. Wij noemen deze namen bovenal omdat wij geloven dat God hun namen nooit zal vergeten.

Collecten.

4 november: diaconie: €25,25
kerk €16,35 en de uitgangscollecte voor Dorcas: €109,25

8 november: diaconie: €35,10
kerk €26,30 en de uitgangscollecte voor het onderhoudsfonds: €38,75

15 november: diaconie: €21,00
kerk €23,90 en de uitgangscollecte voor het orgelfonds: €39,10
Gift voor Dorcas: €15,00. Hartelijk dank voor uw gaven.

Bloemen. Als groet en ter bemoediging zijn de bloemen op 8 november bezorgd bij Charita Baars en op 15 november bij Alie de Boer - Lammerts.

Agenda. Op dinsdag 1 december is er kerkenraadsvergadering om 20.00 uur in het lokaal van de kerk.

Bladruimen. Elke week op de zaterdagochtend komen een aantal vrijwilligers bijeen om het blad rondom de kerk op te ruimen zodat het terrein op de zondagochtend weer mooi schoon is. Iedereen hartelijk dank hiervoor.

Waar geloof het meest kost.

"Bid voor ons." Dat is vaak het eerste dat vervolgde christenen vragen. Zij kennen het belang van gebed uit eigen ervaring. Iedere week geef ik u een gebedspunt door: Op twee plekken in Colombia worden kinderen van voor-gangers en christelijke leiders opgevangen. Deze tieners hadden in hun thuissituatie te maken met bedreigingen vanuit paramilitaire groepen, criminele bendes en inheemse stammen. Bid dat deze plek een veilig tweede thuis voor hen is.

Kopij GZ. De kopij voor het volgende zondagsblad kunt u inleveren tot uiterlijk zondag 29 november 12.00 uur bij de scriba.

In deze tijd denken we misschien vaker dan anders aan hen die ons zijn voorgedaan. Zij worden niet vergeten en God herinnert zich hun naam. Sytze de Vries schreef hierover een mooi gedicht: *De naam waarmee zij zijn genoemd staat in Gods hand geschreven en zal door alle donker heen toch onuitwisbaar leven.*

In Christus blijft die naam bewaard, naam Hem mogen zij heten, tot dat de droom verkeert in zien, geloven wordt tot weten. Namens de kerkenraad een hartelijke groet, Henry Bos ouderling-scriba

Van de predikant

Pastoralia Mevr. Alie de Boer - Lammerts moest worden opgenomen in het ziekenhuis, maar is nu thuis weer aan het herstellen. Dat laatste geldt ook voor Femke Sijbesma. Verder noem ik hier mevr. Corry van Gooswilligen en mevr. Willy Kuper. In gedachte, gebed en metterdaad weten we ons in lief en leed met elkaar verbonden. Komende zondag, de laatste van het Kerkelijk jaar, gedenken we

hen die ons in het afgelopen jaar ontvallen zijn. In onze gemeente waren dat: Johanna Helena (Ans) - Logchies - Rijks (6 mei 1930 - 11 juni 2020, Gerritje (Gerrie) Ridders - Gaal (28 februari 1930 - 19 september 2020) en Willem (Wim) Boon (28 oktober 1931 - 24 september 2020). Bij de ingang krijgen we gelegenheid namen te noemen van overledenen, ter gedachtenis van wie we graag willen dat een kaars wordt aangestoken.

De lezingen zijn Psalm 103: 8-15 en 1 Corinthiërs 15: 19,20, 35-42. Op de daarop volgende zondag, 29 november, gaan we de tijd van Advent in. Als de dagen korter en de nachten langer worden zien we uit naar de toekomst van Hem die als het Licht der wereld onder ons kwam. Op deze eerste adventszondag vierten we het Heilig Avondmaal, 'gaandeweg Hem tegemoet' (Lied 769:6).

In de duisternis verwachten wij het licht dat komen zal, Hem, die in de nacht der nachten wordt geboren in een stal. Afgelopen zondag sprak ds. Bram Bregman, n.a.v. o.a. Lucas 5: 1-11, over wat roeping voor ons allemaal betekent in tijden van corona. Aan het eind van de dienst klonk een lied uit Iona waarvan ik de tekst hier, tot besluit, graag wil doorgeven.

O waar wil je heengaan?

En kan ik je volgen?

En hoe overleef je?

Hoe kom je ooit aan?

Je hebt geen bepakkings,

geen tent en geen kleding,

geen eten, geen drinken –

hoe kun je bestaan?

O waar wil je heen gaan?

En kan ik je volgen?

En waarom zoek jij steeds

een ander gehoor?

Je twist met de machten.

Je eet met verachten.

Je loopt met de lamme.

Zo ga je maar door.

O waar wil je heen gaan?

En kan ik je volgen?

En wat geeft je aanzien?

Wat geeft je krediet?

Geen winst uit de handel,

geen vakwerk of kunde

geen stempel of keurmerk,

geen kunstwerk, geen lied.

O waar wil je heengaan?

En kan ik je volgen?

En wat is je missie

waar jij je voor geeft?

En wat inspireert je?

Wat drijft je, wat sterkt je?

En wat is de droom toch

die jouw liefde heeft?

Ik ga waar ik gaan kan

en zoek reisgenoten.

Maar stel me geen vragen

naar heg of naar steg,

naar leeftocht of reisdoel

of wie ons wil volgen.

Maar voeg je toch bij me:

Ik leer je mijn weg.

Een hartelijke groet aan u, aan jou, ds. Gerrit van den Dool

Familieberichten kunt u mailen: henriette@topic-cc.nl, of sturen: Topic, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden. Berichten die maandag vóór 10.00 uur binnen zijn, worden opgenomen in de krant van die week, die op vrijdag of zaterdag bij de abonnees arriveert. Het tarief is € 0,39 per mm hoogte, per kolom, exclusief 21% BTW. Eén kolom is ca. 4 cm breed. Familieberichten bestaan uit 2-koloms advertenties.

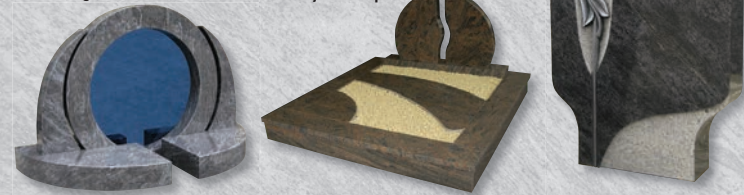
VAN GROEVE TOT CONSUMENT

GEDENKSTENEN

- Staande letterplaten
- Enkele gedenkstenen
- Dubbele gedenkstenen
- Liggende zerken
- Gedenkstenen met volledige bedekking

- Gedenkstenen met gedeeltelijke of volledige tuin of grint gedeelte
- Gedenkstenen met een omranding
- Alle uit te voeren in eenvoudig, klassiek, kunstzinnig of natuurlijk ontwerp

JK Jan Kalk Natuursteen
SINCE 1887

Op zoek
naar christelijke
kinderopvang
of gastouder
worden?

Mariannewesthuis@christelijkkinderopvang.nl
Tel: 06-54386224

DE HERBERG
CHRISTELIJKE KINDEROPVANG

**BAKKERIJ
HOUTSMA**

Kerkstraat 70
Vollenhove - tel. 24 12 53

drok

Al ruim 100 jaar advies en
woningstoffering op maat

DECORETTE
HUBO

hubo
DECORETTE
WOONATELIER

- Gordijnen
- Laminaat
- Behang
- Kasten op maat
- Vloerbedekking
- Zonwering
- Accessoires
- Kortom... alles!

De Weyert 10, Vollenhove | 0527-24 13 55 | decorette-drok.nl

Uitvaartverzorging
Grafkistenfabriek Nieuw-Amsterdam

Voor een piëteitsvolle uitvaart...

Bij overlijden:
(dag en nacht bereikbaar)

0800 - 024 25 26

Kantoor:
Ballastweg 2
7741 ZL COEVORDEN
Tel.: (0524) 515 899
Fax: (0524) 515 227

Postadres:
Postbus 208
7740 AE Coevorden
e-mail: uvvugna@planet.nl

Vestigingen in: Emmen - Coevorden - Zuidwolde (Dr.)
Voor informatie: (0591) 633 020 of (0524) 515 899

Bouwbedrijf Bart Smit
Boulakerweg 131c
8355 AE Giethoorn
tel: 0521 - 36 00 00
info@bouwbedrijfbartsmit.nl

www.bouwbedrijfbartsmit.nl

DE 4 LINDEN

MAKELAARDIJ

• HÉT WEEKBLAD VOOR BETROKKEN KERKMENSEN •

Maak nu kennis met het
**Gezamenlijk
Zondagsblad**

Ga naar:
www.gezamenlijkzondagsblad.nl

Of vul de bon in:

**3
MAANDEN
PROBEREN
VOOR MAAR
€ 8,95!**

JA, ik wil het Gezamenlijk Zondagsblad drie maanden op proef
voor slechts € 8,95. Daarna beslis ik of ik een
abonnement neem.

Dhr. | mw. | fam. *

naam:

adres:

postcode:

woonplaats:

e-mail:

tel.nr.

Bank:

*Omcirkel de juiste aanhef. In envelop zonder postzegel sturen naar:
Topic, Antwoordnummer 12, 7620 VP Wierden

wandelen
in Sauerland welkom in
Haus Reinhild

Twee ruime
appartementen.
Ook gelijktijdig
te boeken.

Kijk op
hausreinhild.nl

Vraag
vrijblijvend
offerte.

HOVENIERSBEDRIJF

Waar uw wens ons werk is.

JAN LOGTMEIJER

Al 29 jaar een begrip

Markeweg 113
8398 GM Blesdijke
Telefoon (0561) 45 27 08
Mobiel: 06 - 55 76 51 20

Topic Crea
Topic Creatieve ideeën
Topic Creatieve teksten
Topic Creatieve ontwerpen
Topic Creatieve online media
Topic Creatieve offline media
Topic Creatieve Communicatie

Verrassend creatief
topic .nu